

ბათუმის ბულვარი საზღვარსა და საზონისთვის ემზადება

ნათქვამი ხმები 27 48 93

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე ბათუმის ბულვარში მიმდინარე სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გაეცნო

ბულვარში მიმდინარეობს საჯარო და კერძო ობიექტების რეაბილიტაციის სამუშაოები. რეაბილიტაცია უტარდება კოლონადებს, ეწყობა საბავშვო კუთხეები, მიმდინარეობს გამწვანებითი სამუშაოები.

ბულვარის კოლონადის სარესტავრაციო სამუშაოები გულისხმობს მისი მთლიანი ზედაპირის და დეკორატიული ელემენტების პირვანდელი სახით აღდგენას. სარეაბილიტაციო სამუშაოები იწარმოება კულტურული მემკვიდრეობის კანონის შესაბამისად, რესტავრატორის ჩართულობით.

შუამდგომლობის ადაპტირებული ინფრასტრუქტურა მოეწყობა - ტივტივა ეტლები ორ ლოკაციაზე ფუნქციონირებს. ძველ ბულვარში არსებული საბავშვო კუთხის განახლება-რეაბილიტაცია დასრულების ეტაპზეა. პროექტის ფარგლებში, ბავშვთა გასართობი კუთხე გაფართოვდა და განახლდა ინფრასტრუქტურა.

ბათუმის ბულვარში აქტიურ რეჟიმში მიმდინარეობს გამწვანების ღონისძიებები. საზაფხულო სეზონისთვის განახლებული კომპოზიციებით შექმნილ საყვავილე კლუმბებს 150 ათასზე მეტი დეკორატიული ყვავილის ჩითილი და სხვადასხვა წიშის ხე-მცენარე დაამშვენებს.

ბულვარში მიმდინარე სარეაბილიტაციო სამუშაოებს ბათუმის მერი არჩილ ჩიქოვანი, აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრი ჯაბა ფუტყარაძე, მთავრობის აპარატის უფროსი ჯაბა სურმანიძე და ბათუმის ბულვარის დირექტორი ლაშა მიქელაძე გაეცნენ.

შაბათ-კვირის ქრონიკა

ბათუმში, ურეხის დასახლებაში მდებარე სპორტული მოედანი და მასთან დაკავშირებული შენობები ბათუმის მერიაში აჭარის ფუნდრატორის ფედერაციას 10 წლის ვადით, უზუფრუქტის წესით გადასცა. შეთანხმების მიხედვით, ფედერაციამ აქ UEFA-ს სტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურა

ის მოწყობა უნდა უზრუნველყოს, სასყიდლის სახით კი ბათუმის ბიუჯეტში ყოველწლიურად 500 ლარს შეიტანს. ფედერაციის წარმომადგენლის ინფორმაციით, ამ დროისთვის ბათუმში 12 საბავშვო-საფეხბურთო კლუბია ოფიციალურად რეგისტრირებული, მათ შორის, ზოგი ფასიანია, სკოლებში კი 3500-ზე მეტი ბავშვი ვარჯიშობს და მოთხოვნა ყოველდღიურად იზრდება. ურეხის სტადიონის ფართობი 8675 კვ მეტრია. ამ ქონებასთან ერთად ფედერაციას გადაეცა ორი შენობა და მცირე ზომის მიწის ნაკვეთი მიმდებარედ.

***

ბათუმიდან „გინი ბუში“ ლონდონში გაემგზავრა, სადაც ბაბუა ანუ ალან მილნის პერსონაჟი „გინი ბუში“ მონახულა. ამ იდეაზე აგებული სამეპიზოდია საპრემიერო ჩვენებები ბათუმის თოჯინებისა და მოზარდ მაყურებელთა პროფესიულ სახელმწიფო თეატრში შედგა. რეჟისორის ჩანაფიქრი სპექტაკლისთვის შემეცნებითი ხასიათის დატვირთვის მიცემა იყო. სპეციალურად ამ სპექტაკლისთვის შეიქმნა თოჯინები, კოსტიუმები და დეკორაცია. ბიულეტენი სპექტაკლის დაანონსებისთანავე გაიყვინდა, თუმცა მაყურებელს მისი ნახვის საშუალება მიმდინარე სეზონზე ხშირად მიეცემა.

***

აჭარაში „ნაციონალური მოძრაობის“ რაიონული თავმჯდომარეები აირჩიეს, ისე რომ ექვსივე მუნიციპალიტეტში არცერთი კანდიდატს კონკურენტი არ ჰყავდა. ბათუმის ორგანიზაციის ლევან ანთაძე, ქობულეთის - ბონდო თედორაძე, ხელგანაურის - მიშა ბოლქვაძე, ქედის - რამინ ბერიძე, შუახევის - ნუგზარ ამალღობელი, ხულოს ორგანიზაციის კი ირაკლი ჯორბენაძე უხელმძღვანელებს. არჩევნები ელექტრონული ფორმით გაიმართა. ამბობენ, რომ მათთვისაც არასასამოგონო იყო პარტიის წარმომადგენელთა ნაწილის მხრიდან არჩევნებში მონაწილეობაზე უარის თქმა. „ნაციონალურ მოძრაობაში“ გეგმები უკვე დასახულია, შემდგომ ნაბიჯებად აქციებსა და სხვადასხვა აქტივობას განიხილავენ. კომენტარი არ გააკეთეს „ნაციონალური მოძრაობის“ მეორე ფლანგის ნიკა მელიას მხარდამჭერებმა, შესაბამისად, ჯერ უცნობია, რა ფორმით გააგრძელებენ პარტიაში მუშაობას, სადაც არც პოლიტსაბჭოს აღიარებენ ლეგიტიმურად და არც რაიონული თავმჯდომარეების არჩევაში მონაწილეობდნენ.

მოამზადა ნათქვამი ფოტოგრაფიამ

შეხვედრა - მინისტრთან

ოთარ ცხენაძე 599 85 21 14

აჭარის განმრთვლობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი ნინო ნიჟარაძე შუახევის მუნიციპალიტეტში სამედიცინო პერსონალს შეხვდა

შეხვედრაზე მინისტრმა სოფლის ექიმებსა და „ეგვიპის“ პოსპიტლები - შუახევის სამედიცინო ცენტრის“ წარმომადგენლებს სამინისტროს პროგრამული სიახლეები, სამომავლო გეგმები გააცნო და მათი მოსაზრებები მოისმინა. ნინო ნიჟარაძემ ისაუბრა წელს დაგეგმილ სიახლეებზე და აღნიშნა, რომ გაიზრდება საოპარტი მუშაოების დროს დადუბულთა ოჯახების ფინანსური დახმარება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დამხმარე საშუალებებს დაემატება საკორექციო ორთოპედიული ნაწარმი. დაგეგმილია გადაუდებელი ქირურგიული მომსახურების თანაგადახდის დაფინანსებაც.

შეხვედრის შემდეგ ნინო ნიჟარაძე „ეგვიპის“ პოსპიტლები - შუახევის სამედიცინო ცენტრში“

მიტეტის ორგანიზებით ჩატარდა. - სამინისტრო პერმანენტულად მართავს შეხვედრებს სამედიცინო პერსონალთან, ვინაიდან სწორედ მოსახლეობის, სამედიცინო საზოგადოებისა და სამოქალაქო სექტორის რეკომენდაციების გათვალისწინებით იგეგმება ყოველწლიურად მნიშვნელოვანი ცვლილებები განმრთვლობისა და სოციალური დაცვის მიმართულებით. შეხვედრა გავმართეთ შუახევის მუნიციპალიტეტში და ადგილზე გავეცანით ადგილობრივი სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლების მოსაზრებებს, მათ ხედვებსა და საჭიროებებს, - თქვა მინისტრმა.

მიმდინარე უფასო სამედიცინო აქციას დაესწრო, რომელიც აჭარის უმაღლესი საბჭოს განმრთვლობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტის ორგანიზებით ჩატარდა.

გალერეა და სახელოვნებო სკოლა წლის ბოლოს ახალმოსახლეობას იზიარებს

ცოტანი ცაბაძე 27 48 93

წლებია, დაბა ხულოში არსებული სამხატვრო გალერეა შეუფერებელ შენობაშია განთავსებული

მოთხოვნებს მინიმუმამდე ვერ პასუხობდა სახელოვნებო სკოლის შენობა. მდგომარეობის გამოსასწორებლად სახელოვნებო სკოლისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა დაიწყო. სამშენებლო სამუშაოები აქტიურად მიმდინარეობს. ამ ეტაპზე შენობის ძირითადი, კონსტრუქციული ნაწილის მშენებლობა დასრულებულია, მიმდინარეობს ინტერიერის გაფორმება.

პროექტი, რომლის ბიუჯეტი 1 491 915 ლარს შეადგენს, 2022 წლის მაისში დაიწყო და 2023 წლის ბოლოს დასრულდება. შენობა ადაპტირებული იქნება სპეციალური საჭიროების მქონე პირებისთვის.

მუნიციპალიტეტის სხვა ხელმძღვანელებთან ერთად, მიმდინარე სამშენებლო სამუშაოები მოვინახულე. არსებული მდგომარეობა იმის თქმის საფუძველს იძლევა, რომ წლის ბოლოს გალერეასა და სახელოვნებო სკოლას თანამედროვე

სტანდარტების შესაფერისი შენობა ექნებათ, - ვითხოვა ხულოს მუნიციპალიტეტის მერმა ვახტანგ ბერიძემ.

ქსარია მბელაძის ევროპული ოქრო, მარია ცხსლაძის - ვერცხლი

მანანა კიპიშვილი 598 24 94 97

13-21 მაისს ალბანეთის ქალაქ დურესში მიმდინარეობდა ევროპის სასკოლო ჩემპიონატი 7, 9 11, 13, 15 და 17 წლამდე ასაკის ჯაბუკთა და გოგონათა შორის, რომელიც შვეიცარიული სისტემით, 9 ტურად ჩატარდა. ჩემპიონატში 25 ქვეყნის 209 მოჭადრაკე მონაწილეობდა. საქართველოს დირსებას 19 სპორტსმენი იცავდა

მთლიანად საქართველოს მოჭადრაკეთა მონაგარი 4 ოქროს, 2 ვერცხლისა და ამდენივე ბრინჯაოს მედალია.

წარმატებით გამოვიდნენ აჭარის წარმომადგენლები.

13 წლამდე გოგონათა შორის ბათუმელმა კესარიამ მედალამდე 7-დან 6 ქულა დააგროვა და ჩემპიონის ტიტული დასაკუთრა (მწვრთნელები - საერთაშორისო ოსტატები ნოდარ ლორთქიფანიძე და ნიკოლოზ მანაგაძე).

15 წლამდე გოგონათა შორის მარია ცხსლაძემ 9-დან 6,5 ქულა დააგროვა და ვიცე-ჩემპიონი გახდა

(მწვრთნელი - საერთაშორისო დიდოსტატი დავით მაღალაშვილი). ვულთავთ გოგონებს ამ გამარჯვებას და ახალ წარმატებებს ვუსურვებთ.

ხანძარი ლიკვილირებულა

გუშინ ბათუმის პორტის სიახლოვეს, ზღვაში, კატარლას ცეცხლი გაუჩნდა. თვითმხილველთა

თქმით, შემთხვევის შედეგად არავინ დაზარალდა.

ადგილზე სამართალდამცავები და სამაშველო სამსახურის თანამშრომლები მუშაობდნენ.

ხანძრის გამომწვევი მიზეზი ჯერჯერობით უცნობია.

ამირან ბურჯულიძე

„საქართველო უნდა იღვას თავისი ეროვნული იდეის - ევროპულ მოქალაქეობის ინტეგრაციის საღვრიანო საღვრიანო“

ლაშა ხოშიაშვილი 593 50 82 69

საქართველოს პოლიტიკური ტემპერატურა კვლავ მაღალია როგორც საშინაო, ისე საგარეო არათანაბრობის გამო. პოლიტიკური სექტორი ერთ-ერთი ცენტრალური წერტილია მართლაც - მმართველი პარტია რეგულაციებში მოსახლეობას ხდებდა, დროდადრო ქვეყნის პრეზიდენტს აკრიტიკებს, რომ აღარაფერი ვთქვათ ოპოზიციისა და მედიის მიერ ხელმძღვანელებზე შედეგებში აღიარებულ

რაც საქართველოს ეკონომიკური ექსპანსიის ხმარდება. რას ფიქრობთ?

ეს უკანასკნელი, ძირითადად, ურთიერთდაპირისპირების რეჟიმშია. მაგალითად, „ნაციონალიზმი“ შიდა განხილვებში თვალსაჩინოა. რაც შეეხება გარე ფაქტორებს, ჩვენი ქვეყანა შესახებ მოსახლეობის ინტერესების არააღიარება. ევროკავშირის და რუსეთის ამ მხრივ აქტიურობენ, რუსეთი რბილი ძალის პოლიტიკას ატარებს, რათა საქართველომ კანდიდატის სტატუსი ვერ მიიღოს. ამ და სხვა საკითხებში კითხვებზე პასუხისთვის საჭირო მმართველობის დოქტორს, ბსუ-ის ლექტორ ბიბა შარტანაძეს მივმართეთ.

გიორგი კონკრეტულ მოვლენებზე ვისაუბრებდით, როგორ შეაფასებთ ქვეყანაში არსებულ ვითარებას?

ბოლოდროინდელ მოვლენებს თუ გადავავლებთ თვალს, კარგად დაგინახავთ, რა გამოწვევების წინაშე უწევს ყოფნა ჩვენს ქვეყანას. პირველი - ეს არის რუსული მცოცავი ოკუპაცია, რის შედეგადაც გრძელდება ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის უკანონო დევნა და თავისუფლების შეზღუდვა. ამის ფონზე საჩინოა რუსეთის მოქალაქეების უკონტროლო შემოსვლა საქართველოს ტერიტორიაზე არა ტურისტული, არამედ გრძელვადიანი მიზნებით და ქართველების მიგრაცია სხვადასხვა ქვეყანაში. ამას ემატება ახალი, გამართლებული, პირდაპირი ფრენების აღდგენა ოკუპანტი სახელმწიფოს მიერ და საფრანგულულაციების მოხსნა, რაც მიზანმიმართულ საფრთხედ შეგვიძლია მივიჩნიოთ კანდიდატის სტატუსის მოპოვების გზაზე. აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით, შეგვიძლია ჩავთვალოთ, რომ ქართული ეკონომიკა, რომელიც დღეს გარკვეულ სარგებელს ნახულობს ამ პოლიტიკით, უფრო კონკრეტულად კი რუსი „ტურისტების“, ბიზნესმენების საქართველოში გადმოსახლების, უძრავი ქონებისგან მიღებული შემოსავლების და სასაბურთო პროდუქტების შექმნის ფონზე, თანაც რუსეთის ომის დამანაშავე ქვეყნად გამოცხადების და დასაქმებულების პირობებში, არ უნდა დავგავიწყდეს, რომ სისხლის საერთაშორისო სასამართლომ რუსეთი ჩვენს ქვეყანასთან 2008 წლის ომის დაწყებისთვის დამანაშავედ ცნო, ამიტომ ზემოხსენებული ეკონომიკური სარგებელი დროებითია და ასეთმა ვითარებამ შეიძლება დიდი ზიანი მოუტანოს საქართველოს ეკონომიკას მაშინ, როდესაც რუსეთი უკრაინაში დამარცხდება. აღნიშნულ ჩამონათვალს უნდა დავამატო ქართული პოლიტიკის „შემოქმედება“ ღირებულებებით და იქვემოთადად დევიდობით, ვიწრო პოლიტიკური ინტერესების ამოფარებულ ადამიანთა მოვალეობები წრე, რაც ორმაგად ბუნდოვანს ხდის ზემოთ ჩამოთვლილი გამოწვევებისა და პრობლემების მოგვარების შესაძლებლობას.

ექსპერტი ვია ხუბაშვილი აცხადებს, რომ საქართველოსთვის ძალიან სახიფათო ექსპანსია - რუსეთის დაახლოებით 150 ათასი მოქალაქე ჩამოსახლდა და მათ ანგარიშში მილიარდ დოლარზე მეტია,

საქართველოს ხელისუფლება ცდილობს, აღნიშნული მოცემულობა სათავისოდ გამოიყენოს, გარკვეული სტიმულირება მოახდინოს ქართულ ეკონომიკაში, თუმცა ამ ყველაფერს აქვს ერთი ძალიან დიდი „მაგრა“... დავსვათ კითხვა - უკრაინაში რომ არა ომი, შემდეგ კი საყოველთაო მობილიზების გამოცხადება რუსეთში, ექვნიბოდა თუ არა რომელიმე რუს მოქალაქეს, ბიზნესმენს საქმიანობის საქართველოში გადმოტანის სურვილი? აღარაფერს ვამბობ იმ რაოდენობაზე, რაც სტატისტიკურად გვაქვს მოცემული. სკეპტიკურად ვარ განწყობილი საიმისოდ, რომ ვთქვა „კი“. რას შეიძლება გვეუბნებოდეს ეს? ზვალ რომ ჩვენი ქვეყანაში შეიქმნას სიტუაცია, სადაც ეს მოქალაქეები თავს არაკომფორტულად იგრძნობენ, ისევე გაცდებიან ჩვენს ქვეყანას, როგორც თავიანთი სამშობლო მიატოვენ. ამის ფონზე საქართველო აღმოჩნდება ეკონომიკური შოკის პირისპირ. ეს ყველაფერი მოხდება სწორედ იმიტომ, რომ გადინების პროცესის მართვა, ფაქტობრივად, შეუძლებელია და კონტროლს დაუქვემდებარებელი იქნება საქართველოს ხელისუფლებისთვის. არ არსებობს პრევენციული ღონისძიებები ამ პროცესის შესაჩერებლად. სწორედ ამიტომ ჩვენი ქვეყანა აქცენტს უნდა აკეთებდეს არა დღევანდელ, მოკლევადიან სარგებელზე, არამედ გრძელვადიან ეკონომიკურ თუ პოლიტიკურ დივიდენდებზე.

რუსეთი რბილი ძალის პოლიტიკას განაგრძობს, პუტინმა აღადგინა საქართველოსთან საშაერო ფრენები. რუსეთის ეს ნაბიჯი რისი მანიშნებელია?

თავსივე მინდა განვმარტო, თუ რატომ დღეს და მინცდამინც ახლა მოხდა ფრენების აღდგენა - ეს ემსახურება ჩვენი ქვეყნისთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების საკითხის მიზანმიმართულ საბოლოო გადაწყვეტას, რადგან ასე ახლოს და ასე რეალური ჩვენი ქვეყნისთვის ევროპულ ოჯახში ინტეგრაციის შესაძლებლობა არ ყოფილა დამოუკიდებლობის მოპოვების დღიდან დღემდე. რუსეთის ხელისუფლებას აქვს შემდეგი სტრატეგია: რადაც უნდა დაუზღვეს - კავკასიის რეგიონზე ზეგავლენის შენარჩუნება. საქართველოსთან მიმართებით ის იყენებს „რუსულ ჩექმას“, რომლის შედეგადაც მცოცავი ოკუპაცია (სამხრეთი შუაჩრდი ჩვენი ქვეყნის ევროატლანტიკური კუთხის, პირიქით - ორმაგ მოტივაციის წყაროდ ვაქცევთ ეს მოცემულობა), რა თქმა უნდა, მიმართავს ჰიბრიდული, „რბილი ძალის“ ტაქტიკასაც, ანუ „თუ არ გაჭრა ძალამ, აცდუნე, მოატყუე, წააქეზე ის“. საშაერო ფრენების დანიშნავს, ზემოაღნიშნულ-

თან ერთად, ამის შემადგენელი ნაწილია.

კრემლის საბასუნოდ საქართველოს პრეზიდენტი რუსეთის მოქალაქეებისთვის საფრთხე რეჟიმის დაწესებას ითხოვს...

საქართველო უნდა იღვას თავისი ეროვნული იდეის - ევროპულ ოჯახში ინტეგრაციის საღვრიანო საღვრიანო და ამისთვის ყველაფერს უნდა აკეთებდნენ ქვეყნის ოფიციალური უწყებები. თუ პრეზიდენტის ეს ინიციატივა დაახლოებს ჩვენს ქვეყანას ევროპასთან, ეს კარგია, მით უფრო - დღევანდელ მოცემულობაში, როდესაც მთელი მსოფლიო ერთად იბრძვის ბოროტების შესაჩერებლად და ჩვენი მოქალაქეული წვლილიც უნდა შევიტანოთ ამ პროცესში.

ექსპერტთა თქმით, თქვენი მოსაზრებით, პუტინის ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება საქართველოსთვის კანდიდატის სტატუსის მინიჭების ჩასაშლელად გაკეთდა... 12 პუნქტის შესრულების კუთხით რა მოცემულობა გვაქვს?

ამასთან დაკავშირებით ერთი საკვანძო საკითხი უნდა გადაწყდეს - პოლიტიკა დასრულდეს. სამწუხაროდ, პუტინის ამ გადაწყვეტილებამ, შემდეგ კი ოფიციალური თბილისის პოზიციამ დემოლარიაზმი კიდევ უფრო გააღრმავა და ჩვენი ქვეყანა ნაკისრ ვალდებულებებს დააშორა.

ცხადია, დასავლეთი გამადიდებელი უშიშთ აკვირდება საქართველოში მიმდინარე მოვლენებს. ის, რომ საპარლამენტო უმრავლესობამ ოპოზიციას საგამოძიებო კომისიის შექმნის უფლება არ მისცა, მიუხედავად იმისა, რომ 50-მა დემუტატმა ამას მხარი დაუჭირა, რაზე მეტყველებს?

როგორც ვიცით, ოპოზიციამ ორ საკითხზე ითხოვდა საგამოძიებო კომისიის შექმნას - აშშ-ის მიერ სანქცირებული მოსამართლეების საკითხსა და „ქოლცენტრების“ საქმეზე. მიმართა, რომ ამ შემთხვევაში კომისიის შექმნა სწორი გადაწყვეტილება იქნებოდა, რადგან ყოველგვარი სპეკულაცია და ვარაუდი ამ საკითხის ირგვლივ სრულად თუ ვერა, მეტწილად მინც ადგილობრივად იმართება.

გვხვდებით, რომ ოპოზიციამ დაქსაქსულა. ქვეყნდება სხვადასხვა სოციოლოგიური გამოკითხვის შედეგები, სადაც როგორც ხელისუფლებას, ისე ოპოზიციის რეიტინგი შემცირებულია...

ბოლოდროინდელმა მოვლენებმა ცხადყო, რომ საქართველოში ქართული ოპოზიციის სუბიექტებს არ აქვთ არც იდეოლოგიური, არც ღირებულებითი კავშირი ერთმანეთთან, ეს კი ჩვენი ქვეყნის წინაშე არსებული ურთულესი გამოწვევებისა და პრობლემების მოგვარების აუცილებელი წინაპირობაა.

ოპოზიციის ნაწილმა ერთობის სიკეთებზე დაიწყო საუბარი, თუმცა „ლოლო საქართველოსთვის“ „ნაციონალისტ“ ემიგრანტ... როგორ შეაფასებთ ვითარებას?

ოპოზიციური პარტიების არ უნდა მოვთხოვოთ, რომ ყველა საქითხში ერთნაირად აზროვნებდნენ. არც ქართული საზოგადოება ითხოვს ამას, თუმცა არსებობს ეროვნული მნიშვნელობის საკითხები, როგორებიცაა რუსეთისგან მომდინარე საფრთხეებთან გამკლავება, ევროინტეგრაცია, განათლება და ასე შემდეგ, რომელთა ირგვლივაც ვერ ვხვდებით ერთიანობას ქმედებით. შეძლებენ თუ არა ზემოთ ჩამოთვლილი პარტიები ეროვნულ საკითხებთან დაკავშირებით გაერთიანებას, სამწუხაროდ, ძნელია ვარაუდო.

რა უშლის ხელს მესამე ცენტრის შექმნას და ვის შეუძლია, ამაზე რეალური პრეტენზია განაცხადოს?

როგორც მმართველმა ძალამ, ისე ოპოზიციამ ყველაფერი გააკეთეს, რომ საზოგადოებაში პოლიტიკური პარტიებისადმი ნიშილიზმი გაღვივებულიყო. დღეს ქვეყანაში არ არსებობს მესამე ძალა და, ქართულ პოლიტიკურ სექტორს თუ გადავხედავთ, ოპტიმიზმიც ბუნდოვანად მოსჩანს.

სოციოლოგიურმა გამოკითხვამ ისიც აჩვენა, რომ „გადაუწყვეტელი“ ამომრჩეველი საკმაოდ ბევრია - დაახლოებით 40 პროცენტი. ოპოზიციამ რამდენად თანმიმდევრულია, მათი ხმები რომ მიიღოს?

ზემოთ ნახსენები ნიშილიზმი სწორედ ამ პროცენტული მაჩვენებლის მიზეზი. დიან, დღეს საქართველოში ძალიან ბევრი ოპოზიციურად განწყობილი მოქალაქე გვაქვს, მაგრამ არც ერთი - ოპოზიციური პარტიის სასარგებლოდ.

გვერდს ვერ ავუვლით „ნაციონალიზმი“ შექმნილ ვითარებას. ნიკა მელიამ პარტია ჩრდილოეთის მმართველობაში დაადასტურა, თავის მხრივ ცისკარიშვილმა მელიას ხელისუფლებასთან აღიარება დასდო ბრალი.

ის, რაც „ნაციონალიზმი“ ხდება, სრულად ანგრევს ამ პარტიის რეპუტაციას. პოლიტიკური პარტიის თავმჯდომარეს მისი გადარჩევის შემდეგ ხდება ბრალს ხელისუფლებასთან კოლაბორაციაში იმაზე მიუთითებს, რომ პარტიაში ტექტიკური ძვრები ხდება და ბიძგები იმდენად ღრმად არის წასული, რომ შეუძლებელი ხდება ვითარების გაჯანსაღება. ეს მათ მხარდამჭერთა რაოდენობასაც შეამცირებს.

დროდადრო საქართველოს პრეზიდენტი ხელისუფლებას აკრიტიკებს. 31 მაისს ის ევროპარლამენტში სიტყვით უნდა გამოვიდეს. რისი მოლოდინი გვაქვთ?

სამწუხაროდ, ჩვენ ვერ კიდევ არ ვიცით, გამოიყენებს პრეზიდენტი თუ არა ამ უნიკალურ და უიშვითეს შესაძლებლობას, ჩავა თუ არა ბრალსუცხის... იმ დროს, როდესაც ჩვენი ქვეყანა კანდიდატის სტატუსის მინიჭების გადაწყვეტე ეტაპზე იმყოფება, ქვეყნის პირველი პირების ვიზიტი ბრიუსელში თუ ევროპის ნებისმიერ ოფიციალურ უწყებაში უნდა ვაქციოთ შანსად, რათა დავგმაროთ ჩვენი ქვეყანა ამ გადაწყვეტე პროცესში, რათა საქართველოს სასიკეთოდ გადაწყდეს საკითხი. უნდა გარწმუნებდეთ თითოეულ ევროპარლამენტარს, ევროკავშირის წევრ თითოეული სახელმწიფოს ლიდერს, რომ საქართველო თავისი მიღწევებით, გატარებული რეფორმებითი კავშირი ერთმანეთთან, ეს კი ჩვენი ქვეყნის წინაშე არსებული ურთულესი გამოწვევებისა და პრობლემების მოგვარების აუცილებელი წინაპირობაა.

დაბოლოს, ყველა ელოდება უკრაინის კონტრშეტევას, ახლა ომის რა ფაზაა და რამდენად დაუშვებებს დასავლეთი უკრაინის უპირობო გამარჯვება?

უკრაინის ბრძოლისუნარიანობის მთავარი წყარო დასავლეთის მხარდაჭერაა, სწორედ ასეთი მხარში დგომით შეძლებენ და დაამარცხებენ უდაღეს ბოროტებას, რომელსაც დღეს პუტინის რუსეთი ჰქვია. დიან, როგორც პრეზიდენტმა ზელენსკიმ განაცხადა, იქნება კონტრშეტევა, რომელსაც ყველანი სულმოუთქმელად ველით. უკრაინის გამარჯვება ნიშნავს სიმშვიდეს ევროპაში და თავისუფლებას - კავკასიის რეგიონში.

უხსოვარი

აშშ-ის პრეზიდენტმა ჯო ბაიდენმა უკრაინელ კოლეგა ვოლოდიმირ ზელენსკისთან შეხვედრის შემდეგ კიევისთვის ახალი სამხედრო დახმარების შესახებ გამოაცხადა. 375 მილიონი დოლარის ღირებულების პაკეტი საარტილერიო ჭურვებს, ჯავშანტექნიკასა და ტანკსაწინააღმდეგო იარაღს მოიცავს. თეთრი სახლისა და უკრაინის ლიდერები ერთმანეთს „დიდი შედეგის“ სამიტის ფარგლებში შეხვედნენ. ბაიდენმა უკრაინა-რუსეთის შორის მოლაპარაკებების საკითხზე საუბრისას აღნიშნა, რომ ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობასა და სუვერენიტეტზე მოლაპარაკება შეუძლებელია.

***

ბრაზილიის პრეზიდენტი ლუსი ინასიო ლულა და სილვა აცხადებს, რომ საჭიროა უკრაინის საკითხზე გაეროს სამიტი ჩატარდეს. გაეროში უკრაინის ომის განხილვა აუცილებელია. ჩემი პრეზიდენტობის ხუთი თვის განმავლობაში არავის მივუწყვევარ გაეროს შეხვედრაზე ამ ომის განსახილველად. შეგვიძლია, გენერალური ასამბლეის შეხვედრა, რომელიც, ჩვეულებრივ, სექტემბერში იმართება, ომის საკითხის განსახილველად იქნის ან იქნის გადამოცხადებული, - აღნიშნა ბრაზილიის პრეზიდენტმა. მისივე თქმით, ასეთ ღონისძიებებზე სასაუბროდ უნდა მოიწვიონ როგორც რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი, ასევე უკრაინის პრეზიდენტი ვოლოდიმირ ზელენსკი, რასაც შესაბამისი დისკუსია მოჰყვება.

***

ბულგარეთში დემონსტრანტებმა მთავრობას უკრაინის დახმარების შეწყვეტისკენ მოუწოდეს. დემონსტრაციის ორგანიზატორები რამდენიმე არასამთავრობო ორგანიზაცია და პრორუსული განწყობის ადამიანები იყვნენ. აქციის მონაწილეებს შორის იყვნენ ანტიევროპული პარტია „ხალხის ხმები“ წევრები და დემუტატები. დემონსტრაციაში მონაწილეობა ათასამდე ადამიანმა მიიღო. მომხდარს ევროპარლამენტის პრეზიდენტი რობერტა მეტსელა გამოეხმაურა და აღნიშნა, რომ ევროკავშირი უკრაინის მხარდაჭერას განაგრძობს.

***

საბერძნეთის საპარლამენტო არჩევნებში „კოსმენტორები“ ლიდერობენ. წინასწარი შედეგებით, მოქმედ პრემიერ-მინისტრი კირიაკოს მიცოტაკის პარტია „ახალი დემოკრატია“ ამომრჩეველთა ხმების 40,8 პროცენტამდე მიიღო, შემარცხენე პარტია „სირიზა“ კი, რომელსაც ყოფილი პრემიერი ალექსის ციპრასი ხელმძღვანელობს, 20,1 პროცენტამდე მხარდაჭერა აქვს. სოლიდური უპირატესობის მიუხედავად, მიცოტაკის გუნდი პარლამენტში უმრავლესობის მოპოვებას, საგარეუდოდ, ვერ შეძლებს.

***

ისრაელში საპროტესტო გამოსვლები გრძელდება. პრემიერის მიერ ინიცირებული სასამართლო რეფორმა თელ-ავივში ასობით ათასმა ადამიანმა გააპროტესტა. აქციის მონაწილეებმა ბენიამინ ნეთანიაჟუ სასამართლო სისტემაზე კონტროლის დამყარების მცდელობაში კიდევ ერთხელ დაადანაშაულეს. მათი თქმით, მთავრობის მიერ ინიცირებული რეფორმა საფრთხეს უქმნის სასამართლოს დამოუკიდებლობას. რეფორმა საშუალებას მისცემს მთავრობას, უფლებდელის სასამართლოს ის გადაწყვეტილებები, რომლებიც საკანონმდებლო ცვლილებებს უკავშირდება.

მოამზადა ია შველიძე

გაგონიერების დაკლავის გზებს თანამოსაქმეებთან ერთად კოვლოვს

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

ჩვენი სტუმარია შუახევის მერის მოადგილე გურამ ზორიძე

- სოფელი, საჯარო სამსახური ჩემთვის ცხოვრებისა და საქმიანობის არცერთ ეტაპზე უცხო არ ყოფილა. 11 წლის წინ შუახევის რაიონის გამგებლის მოადგილეობა დამეკისრა. მაშინდელ ხელმძღვანელ ტარიელ ებრაღიძესთან ერთად აქტიურად ვიყავი ჩართული ცალკეული პროგრამებისა და პროექტის განხორციელებაში. 8 წლის განმავლობაში წარმომადგენლობით ორგანოში ვრეაქციის თავმჯდომარისა და საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის პოზიციაზე ვიმუშავე. ახალდაბადებულ მცხოვრებელთა სოფელი, მის მომავალზე ზრუნვა ჩემი და თითოეული თანაგუნდელის საქმიანობის მთავარი მოტივაცია იყო. სათქმელად ჩვენცა და თანაგუნდელთა ცენტრის იხეთი მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელება, როგორცეცა ფურტიო-ბუთურაული-ნენის, ნიგაზეული-ჩანჩხალოს, ახალდაბის, დაბა შუახევის წყალსადენების მშენებლობა, თავიანთის, გრემიანის, მერიაყელის, ტყისველას, კატრინის, ყავრ-

ბა ელის ყოველწლიურად, რომ ბუნებას მოსავალი გამოსტაცოს. კარგად მახსოვს 1999 წლის 19 მაისი, როცა მოვლილი ერთწლიანი კულტურები თოვლის ქვეშ მოექცა; 2006 წლის ოქტომბერი, როცა ნაღრვედ მოსულმა თოვლმა მოსავალი გაანადგურა, მრავალწლიანი ხეხილის ბაღები პირვინდად ჩააქცია. ბუნებამ წელსაც არ დაგვიტოვა. მაისის მეორე დეკადის დასაწყისში ჭვანის ხეობის მცხოვრებ-

ლოკია და ნაკვეთების დახვნა, კულტივაცია მათი გამოყენებით მიმდინარეობს, რაც საქმეს მნიშვნელოვნად წინ სწევს.

- ახალდაბის ვაზის სანერგეზე, გორგოლის ხეხილის სანერგეებსა და გორგოლის სახითილე მუშრობაზე რა აზრის ხართ?

- გამრჩე და გონიერი კაცის მარჯვენა დალოცვილია. ვაზის სანერგე მშობლიური სოფლის კარიბჭესთანაა. ერთ დროს მივდებულნი ტერიტორია საჩვენებელ ნაკვეთად, ოთხი ადამიანის დასაქმების ადგილად იქცა. შარშან პირველი მოსავალი მიიღეს. წელს აქ გაშენებული ჩხავერის, ცოლიკაურის, საჭურის, მეკრენხის ჯიშის ვაზისგან კარგ მოსავალს ელიან. ენა პირში არ მოვიტრუნებდა, რომ გორგოლის ხეხილის სანერგეზე აუცი თქვა. იქაც ადგილობრივ პირობებთან შეგუებული ვაშლის, მსხლის, ქლიავის ჯიშებია გაშენებული და აქტილ კალმებს მებაღეები პანტის სანამყენზე ამყობენ. კვალიფიციური სპეციალისტი ყველგან რომ გადაწყვეტია, ეს იმ დროსაც კარგად გამოჩნდა, როცა გორგოლის სახითილე მუშრობაში წარმატებული აგრონომი ლაშა ზოიძე მუ-

ითი ინტერესდება, ამ მხრივ როგორ გვაქვს საქმე?

- კონკრეტულ მაგალითებს მოვიშველებ. თავიანთი კურორტ გომის მთას ესაზღვრება. ბახმაროს შემოგართში პირუტყვს ვინ მირეკავს უკვე, მითხარით. ზაფხულობით ფერმერები მეცხოველეობის პროდუქტებს ამ კურორტებზე ჰყიდიან. მთა ჩირუხში, ჯინალში, ღომაზე დამსვენებლები როგორც კი გამოჩნდნენ, ტურისტული ობიექტებიც გაჩნდა. ფერმერები პროდუქტის უკვე ადგილზე ასაღებენ. შესაბამისი რაოდენობით და ხარისხით ფერმერებმაც პროდუქტების წარმოება დაიწყეს. ტყემალს მოსახლეობა მხოლოდ საწებლის, ტყლაპის დასამზადებლად იყენებდა, მაგრამ რახან გარეგან, რომ ამ ხილისგან გამოიხილ არაყსა და მკურნალო თვისებები აქვს და მომხმარებელი თანხასაც კარგად უხდის, მის წარმოებასაც შეუდგნენ. მომხმარებელი ვაშლისგან გამოიხილ არაყსაც არ აკლია. რამდენიმე წლის წინ შუახევიში ღვინის მარანი, არყის სახდელი საამქრო იშვიათობა იყო. ლაკლავთელი ნოდარ კვერცხაძე პირველია, რომელმაც თანადაფინანსებით ღვინის მარანი მოაწყო. მას მი-

|| გვწამს, რომ ამ ნაბიჯით სარწყავ არხებს რეალური პატრონი გამოუჩნდება. შარშანდელი წელი ისე გავიდა, რომ ბესელაშვილებს სარწყავი არხით არ უსარგებლია. არადა, ორი წლის წინ მის შეკეთებაზე საკმაო თანხები დაიხარჯა. ზამთარმა სერიოზულად დააზიანა დაბაძველისა და ოქროპილაურის სარწყავი არხები. დიდი სამუშაოებია შესასრულებელი ცეკვა-ვარჯანაულის, ცინარეთის სარწყავ არხებზე. ცინარეთის არხის აღდგენისთვის, თავიდან 400 ათას ლარზე მეტი დაიხარჯა

იანის პირუტყვის საზაფხულო საძოვრებზე ელექტრომუშრობის ახალი ხაზები, ჩირუხში შემოვლითი ხაზების ნაკვალავი შეზღუდვით ახალი ტრასის გაყვანა... ამ და სხვა პროექტებზე ცენტრალური, რეგიონული და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მილიონობით ლარი იყო გამოყოფილი. მერის მოადგილის პოზიციაზე მყოფს თქვენი გახევის მკითხველის წინაშე გამოსვლა პირველად მერგო, რაც დიდ პატივად მიმაჩნია. ამიტომ გადაწყვიტე, გაკეთებული იქნებოდა ცოტა რამ, მიმდინარე პროექტებზე უფრო მეტი და კიდევ იმ პრიორიტეტებსა და პროგრამებზე, რაც შუახევის თვითმმართველობაში მომუშავე გუნდს ჩაფიქრებული გვაქვს.

- ორი წელიც არაა გასული, რაც მერის მოადგილის პოზიციაზე მუშაობთ, სოფლის მეურნეობის განვითარება თქვენს საქმიანობასთან უშუალო კავშირშია...

- სიბრძნის ასაკს მიახლოებულს, პრობლემებიც მახსოვს, მათი დაძლევის გზებს თანამოსაქმეებთან ერთად ვპოვობ. ფერმერებთან ურთიერთობაშიც პირნათელი ვარ. ბუნების ჰირველობის მიუხედავად, შემოდგომაზე ნათესებიდან, ზვრებიდან, ხეხილის ბაღებიდან ხელმოკარული არ გბრუნდებით. ამით იმის თქმა მინდა, რომ მთელი მიწათმოქმედი (ახლა ფერმერი) ამინდის ჰირველობასთან, ბუნების კატაკლიზმებთან ოდითგანვე შეგუებულია. დიდი ჯაფა, წვალები

ები პირუტყვს კურორტ ბახმაროს შემოგარენში, გრემიანის, განდრეკილის (შედრეკილის), კარიანის, კიკიბოს, ყავრინის, ლევენარის საზაფხულო საძოვრებზე მირეკავდნენ. წელს მაისი იწურება და ზედიზედ სამი დღის განმავლობაში მცხუნვარე მზე არ გვიჩანავს.

- თუ გადავხედავთ ერთწლიანი კულტურების სათვის ტერიტორიებს, დასახნავი იშვიათობაა.

- სოფელს, ტრადიციულ სოფლის მეურნეობის დარგებს კვალიფიციური აგრონომის, გამოცდილი სპეციალისტის თვლი და მზრუნველობა ყოველთვის სჭირდება. ჩვენი მუნიციპალიტეტის მაგალითზე ვეტყვი, რომ ფერმერები წელსაც დროულად გაისარჯნენ. რა თქმა უნდა, ჩვენგან ხელშეწყობა არ მოჰკლებიათ. ა(ა)იპ «აგროსერვისცენტრის» ხელმძღვანელობამ აპრილის დასაწყისში ოთხი ერთეული სახნავი ტრაქტორი გამოვიგზავნა. მათ მიწის ნაკვეთების დახვნა უჩამბის ადმინისტრაციული ერთეულიდან დაიწყეს და შუბნისა და წყალსაყრის ადმინისტრაციულ ერთეულში დაასრულეს. უფასო დახვნის პროგრამით მრავალმა ფერმერმა ისარგებლა. წლები გვაშორებს იმ დროს, როცა უღელი ხარი, ცხენი, გუთანი და ჯილდა იყო ჩვენთვის ფერმერის დამხმარე საშუალებები. პირუტყვს თავისებური მიხედვა, სამუშაოს განსაკუთრებული დრო სჭირდებოდა. ახლა თითოეულ სოფელში 20-25 მოტობ-

შაობდა. იმ წლებში ხარისხიანი ჩითილები გამოჰყავდათ და ფერმერებიც მისი განხარებით და ბარაქიანი მოსავლით კმაყოფილი იყვნენ. ათასობით ძირი პომიდვრის, ტკბილი წიწყის, ბადრიჯნის, ზღვის კომპოსტის ჩითილები წელსაც გამოიყვანეს, მაგრამ ადრინდელი ხარისხისა - ვერა, გახარება და მოსავლიანობა კი შემდეგ გამოჩნდება.

- ფერმერებს საქმეს უადვილებდა აგრომდაზია. მის ამოქმედებაზე რა ინფორმაცია გაქვთ?

- ამ საჯარო ობიექტს, მართლაც, დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა. მინერალურ სასუქებს, შხამ-ქიმიკატებს, სოფლის მეურნეობისთვის საჭირო ინვენტარს ქედელი, შუახეველი, ხულოელი ფერმერები აქ იძენდნენ. აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, ა(ა)იპ «აგროსერვისცენტრის» ხელმძღვანელობა მის ამოქმედებას ისევ ამბობენ. ობიექტის გაქირავებაზე კონკურსი უკვე გამოცხადდა, მაგრამ მიზეზთა გამო მსურველი არ გამოჩნდა. ალბათ გარკვეული რეგულაციების შემდეგ ობიექტი არენდით გაიქცემა და ადრინდელ ფუნქციას შეასრულებს.

- ტურიზმი და სოფლის მეურნეობა ერთმანეთთან კავშირშია. უცხოელი და ადგილობრივი ვიზიტორი ადგილზე წარმოებული ეკოლოგიურად სუფთა ხილით, ბოსტნეულით, თევზითა და სხვა პროდუქტ-

მდევრები გამოუჩნდა ოქროპილაურში, დაბაძველში, ჭვანაში.

- მეცხოველეობა შუახევიში ტრადიციული დარგი იყო. ბოლო დროს მერველი პირუტყვის რაოდენობა მნიშვნელოვნად კლებულა, რატომ?

- ის ხელშეწყობა, რაც ბოლო დროს თვითმმართველობის ადგილობრივი და ქვეყნის, აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროებისგან მეცხოველეობაში დასაქმებულებს აქვთ, ადრე არავის ახსოვს. მთაში პირუტყვის გასარეკად ექთილომწიფილი საავტომობილო გზაა, უფასოა ვეტერინარული მომსახურება. მთის სახლები მნიშვნელობა-რემონტისთვის | ხარისხის მერქნით სარგებლობის ბილეთები ეძლევათ. თითქმის ყველა იალაღი ელექტროფიცირებულია. რიგი ღონისძიებანი ტარდება პირუტყვის ჯიშების გაუმჯობესებისთვის. ის ოჯახები, რომლებსაც საკმაო რაოდენობის პირუტყვი ჰყავთ, აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს პროგრამებით სარგებლობენ.

- რამდენად სასიკეთო გამოდგა სარწყავი არხის (ა)იპ «აგროსერვისცენტრის» დაქვემდებარებაში გადასვლა?

- ეს ექსპერიმენტი არაა. გვწამს, რომ ამ ნაბიჯით სარწყავ არხებს რეალური პატრონი გამოუჩნდება. შარშანდელი წელი ისე გავიდა, რომ ბესელაშვილებს სარწყავი არხით არ უსარგებლია. არადა, ორი წლის წინ მის

შეკეთებაზე საკმაო თანხები დაიხარჯა. ზამთარმა სერიოზულად დააზიანა დაბაძველისა და ოქროპილაურის სარწყავი არხები. დიდი სამუშაოებია შესასრულებელი ცეკვა-ვარჯანაულის, ცინარეთის სარწყავ არხებზე. ცინარეთის არხის აღდგენისთვის, თავიდან 400 ათას ლარზე მეტი დაიხარჯა. 9 კილომეტრზე 150 მმ დიამეტრის პოლიეთილენის მილები ჩააწყვეს, მაგრამ ამ პროექტმა ერთი ზამთარიც ვერ გადაიტანა. შარშანდელი მნიშვნელოვანი თანხა იყო მობილიზებული და ნარჩენ ნაწილზე მიღების ჩასაწყობად, მაგრამ საქმეს ხელი არავინ მოჰკიდა თანხის სიმციროსა და სამუშაოს სირთულის გამო. აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიღებული უკვე შექმნილი აქვს. კონკურსში მონაწილე და გამარჯვებული ფირმა მხოლოდ მათ ჩაწყობაზე იმუშავეს. მისახდელია ჯანბინების სარწყავი არხიც. იგი ზოგიერთი ტბის ახირების გამო გააქმეს. ახლა იმ მონაკვეთზე მიღების ჩაწყობა უპრიანი იქნება.

- სპეციალისტი ყველგან და ყველაფერში წარმატების საწინდარია. შუახევიში კვალიფიციური აგრონომები, ვეტერინარი ექიმები, ზოოტექნიკოსების ნაკლებობა აშკარაა... ამ მიმართებით რას ამბობთ?

- თვითმმართველობის ხელმძღვანელობის მიზანია, სოფლის მეურნეობაში კვალიფიციური სპეციალისტები მოიზილოთ და დაეხმარებოდეთ. როგორც კი სპეციალისტის მიხედვით ვაკანსია გაჩნდა, შუახევის მერის წარმომადგენელს ზამლეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში ივერი კაკალაძეს რეკომენდაცია გავუწიეთ. ავთანდილ კაკალაძის სადარი სპეციალისტი ქვეყანაში ერთეულგვარა, მაგრამ იგი ყველას და ყველაფერს ვერ გასწავლიდა. სოფლის მეურნეობაში დასაქმებული, პირველ რიგში, სოფელს უნდა იცნობდეს, შესაბამისი კვალიფიციაცია უნდა ჰქონდეს.

- მეფუტკრეობა სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დარგია, რა ვითარება გვაქვს ამ მხრივ?

- ეს დარგი აჭარის მთიანეთის მკვიდრებმა აქ დამკვიდრებისთანავე აითვისეს და წარმატებითაც. კლდეებში ბოგაზე დაწყობილი, წიწყოვანი და ფოთლოვანი ტყეებში ხეებზე შემოწყობილი ცარიელი სკები ამის დასტურია. ჩვენი წინაპრებიდან მოყოლებული, ახლაც აქაურები ველურ ფუტკარს იმ სკებში დაბინავების წინაპირობას უქნიან. ოჯახი «გაციცხლებდა» თუ არა, ეზოში გადმოაქვთ და მზრუნველობას არ აკლებენ. ეს მეთოდი აჭარის მთიანეთსა და იმერხევის, ლაზეთის სოფლებშია შემონახული. მისასაღებელია, რომ შუახევიში მრავალი კარგი მეფუტკრე ფერმერი გვაყავს, წარმატებული ბიზნესი აქვთ. ბევრმა ცალკეული პროგრამითაც ისარგებლა. ჩვენებური გვეის თაფლი ოუნესკოში არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა ნუსხაში შეიტანა. გვეის თაფლის წარმოებაზე აქვს ორიენტაცია ცნობილ ბიზნესმენს ლევან (ასლან) მუჟანაძეს. იგი «მომავლის სოფელში» 500-მდე ოჯახის მოვლას ამბობს.

ქვემო სილეზიის დელეგაცია - აჭარაში

აჭარის უმაღლესი საბჭოს ინფორმაციით, აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძემ ქვემო სილეზიის დელეგაციას უმასპინძლა, რომლის შემადგენლობაში ქვემო სილეზიის სავოევოდოს სეიმიკის, ტშენიციას მუნიციპალიტეტის მერიისა და სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლები არიან.

უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ სტუმრებს მადლობა გადაუხადა ევროინტეგრაციის გზაზე საქართველოს აქტიური მხარდაჭერისათვის და აღნიშნა, რომ ქვემო სილეზიისა და აჭარის შორის წლების წინ დაწყებული მეგობრული, საქმიანი ურთიერთობები სულ უფრო ფართოვდება და ახალ ფაზაში გადადის.

ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ დელეგაციის ხელმძღვანელმა, ქვემო სილეზიის სავოევოდოს სეიმიკის საერთაშორისო თანამშრომლობის კომიტეტის თავმჯდომარე მიხეალ ბობოვიჩმა და ქალაქ ტშენიციას მერმა მალგოჟაქმა მატუსიაქმა დავით გაბაიძეს მადლობა გადაუხადეს მასპინძლობისა და აჭარა-

სა და ქვემო სილეზიის შორის თანამშრომლობაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისათვის.

აჭარის უმაღლესი საბჭოში გამართული შეხვედრის შემდეგ, პოლონელი სტუმრები, დავით გაბაიძესთან ერთად, მადლობით აჭარას ეწვივნენ. «შუახევისა და ტშენიციას შორის თანამშრომლობა გაგრძელდება იმ ურთიერთობებისა, რომლებიც აჭარასა და ქვემო სილეზიას წლებია, მჭიდროდ აკავშირებს ერთმანეთთან», - აღნიშნა აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ ორი მეგობარი რეგიონის მუნიციპალიტეტებს შორის შემორჩენილი მის გაფორმების ღონისძიებაზე. დავით გაბაიძის შეფასებით, ასეთი პარტნიორული ურთიერთობები არ რჩება მხოლოდ ფურცელზე და აქვს ხელშეხების შედეგები განათლების, ჯანდაცვის, ტურიზმისა და სხვა მიმართულებით. ურთიერთთანამშრომლობის დოკუმენტი, რომელსაც შუახევისა და ტშენიციას მუნიციპალიტეტების მერებმა ომარ ტაკიძემ და მალგოჟაქმა მატუსიაქმა მოაწერეს ხელი, სხვადასხვა სფეროში თანამშრომ-

ლობას, ერთობლივი პროექტების დაგეგმვა-რეგულირებას ითვალისწინებს.

«მემორანდუმის გაფორმების შემდეგ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ, დელეგაციის წევრებმა და შუახევის თვითმმართველობის წარმომადგენლებმა ყვავილებით შეამკეს 9 აპრილს დადგენილი მემორანდი და ქართული გმირების პატივსაცემად სიმბოლურად

დარგეს ხეები. შუახევისა და ტშენიციას მუნიციპალიტეტებს შორის მეგობრული და საქმიანი ურთიერთობების დაწყების ნიშნად, გაიმართა საზეიმო ღონისძიება, რომელშიც ადგილობრივი შემოქმედებითი კოლექტივები მონაწილეობდნენ», - აღნიშნულია ინფორმაციაში.

ამირან ბურიანიძე

დასაქმება – ჩვენი ქვეყნის მულტიპლიკატორი და მისი მოზარდების ბზები

დაიბნა ბაბაიძე 514 22 22 80

ჩვენი საზოგადოების გარკვეული ნაწილი საკუთარი პროფესიით დასაქმებული არ არის. უმაღლეს სასწავლებლებში ჩარიცხული სტუდენტების მობილობის მაჩვენებელი წლიურად 17 000-ზე მეტია, რაც საკმაოდ მაღალი მაჩვენებელია. მათგან რამდენი ასრულებს უნივერსიტეტს ისე, რომ ჯერ კიდევ ვერ რეალიზდა, ვერ დასაქმდა ან დასაქმებულია იმ პოზიციაზე, რომელიც მისთვის არასასურველია... და აქ კარიერულ კონსულტანტებს უამრავი ადამიანის ცხოვრების უცვლელად მოთხოვნაა.

ჩვენს ცხოვრებაში, კონკრეტულად, რისი შეცვლა შეუძლიათ და რას საქმიანობენ კარიერული კონსულტანტები? - ამ და სხვა საინტერესო საკითხებზე კარიერული კონსულტანტების შემსწავლელი პროგრამის ლექტორი, ლიდერი და მენტორი ქეთი ბაბინაშვილი გვესაუბრება.

ჩვენს რეალობაში „კარიერული კონსულტანტის“ პროფესია რამდენად მოთხოვნილია?

ბოლო ერთი წლის განმავლობაში 200 ადამიანზე მეტს დაგვხმარებ პროფესიულ ორიენტაციასა და დასაქმებაში. აქედან გამომდინარე, თავად განსაზღვრეთ, არის თუ არა მოთხოვნა ამ პროფესიაზე. ბედნიერი ვარ, რომ ჩემი წვლილი შემაქვს ახალი თაობის კარიერული კონსულტანტების „გამოზრდაში“, რაც, თავისთავად, დადებითად იმოქმედებს ჩვენს ქვეყანაში სხვადასხვა სფეროში პროფესიონალთა რაოდენობის ზრდაზე და ხელს შეუწყობს სულ უფრო მეტი ადამიანის კარიერულ რეალიზაციას. ეს ერთ-ერთი მიზეზია, რის გამოც ჩემი პროფესია მიყვარს.

თქვენი საქმიანობის ძირითადი მიმართულება...

პროფესიული ორიენტაცია და დასაქმება. პროფესიული ორიენტაცია არის სისტემური პროცესი, რომლის დროსაც ადამიანი საკუთარ თავში ჩაღრმავებით და სამუშაო ბაზრის ანალიზით არჩევს მისთვის ყველაზე შესაფერის პროფესიას, რომელიც მუშაობა მისთვის სასაინტერესო და მამოტივირებელია. ხომ გაგიკვირებ: „იბოვე საქმე, რომელიც გიყვარს და... ერთი დღეც არ მოგიწევს მუშაობა“. პროფესიული ორიენტაცია სწორედ ამ შედეგს უზრუნველყოფს. განსაკუთრებით მორგებულია აბიტურიენტებზე, რომლებიც ახლა ირჩევენ პროფესიას, ამასთან, ნებისმიერ ადამიანზე, რომელიც ახლა ირჩევს ან იცვლის პროფესიას. რაც შეეხება დასაქმებას, ეს მუდმივი პრობლემა ჩვენი ქვეყნისთვის და მისი მოგვარება კარიერულ კონსულტანტთან ერთად უფრო მარტივია. ჩვენ ვებმარებთ დასაქმების მსურველებს კონკურენტუნარიანი რეზიუმეს შედგენასა და სამოტივაციო წერილის დაწერაში, ვამზადებთ გასაუბრებისთვის, ხელფასზე მოლაპარაკებისთვის, დასაქმებულებს კი ვეხმარებით ახალ სამსახურში სოციალიზაციასა და დაწინაურება-

ში. ვაგვარებთ ემოციური „გადაწვის“ პრობლემას და ვუმალლებთ თავდაჯერებულობას პროფესიული კუთხით.

თქვენ ხართ „კარიერული განვითარების ცენტრის“ ლექტორი. რა მიზანს ემსახურება იგი და რა სფეროს სთავაზობთ მომხმარებლებს?

„კარიერული განვითარების ცენტრი“ მერი ტარიელაშვილის პლატფორმაა, რომელიც წლებია, ფსიქოლოგიით და თვითგანვითარებით დაინტერესებულ ადამიანებს სთავაზობს საგანმანათლებლო ონლაინკურსებს და მართვინებს. პროექტი, რომელსაც გამოვარჩევდი, არის პარტნიორული პროგრამა - „კარიერული კლუბი“. იგი ამჟამად ათეულობით ადამიანს აერთიანებს და საოცარ შედეგებს აღწევს ერთობლივად. ბედნიერი ვარ, რომ ერთ-ერთი ლიდერი ვარ ამ კლუბში. ნებისმიერ მსურველს შეუძლია გახდეს წევრი, გაიჩინოს ძალიან კარგი სანაცნობო წრე და მიუახლოვდეს წარმატებას.

პროფესიული ორიენტაციის პროგრამაზე მუშაობის დროს რა გამოწვევებს აწყდებით და რას ურჩევთ აბიტურიენტებს და მათ მშობლებს?

სერიოზული პრობლემებია ამ კუთხით, რადგან აბიტურიენტს და სკოლის მოსწავლეს არ აქვს იმდენი ინფორმაცია პროფესიებზე, რომ დამოუკიდებლად მიიღოს გადაწყვეტილება, ამიტომ პროცესში აქტიურად მონაწილეობს მშობელთა და მასწავლებელთა სუბიექტური აზრი, რაც, სამწუხაროდ, მომავალში პროფესიის არასწორად არჩევას, ამით უკმაყოფილებასა და სამსახურებრივ თვითრეალიზაციაში ჩავარდნებს განაპირობებს. აბიტურიენტებს ვურჩევდი, რამდენადაც შესაძლებელია, შეისწავლონ საკუთარი უნარები, თვისებები, ღირებულებები, მომავალი პროფესია, მშობლებს კი ვურჩევ, დაეხმარონ შვილებს პროფესიებზე ობიექტური ინფორმაციის მოძიებაში, შეასრულონ მშობლის უპირველესი როლი - მხარი დაუჭირონ შვილების გადაწყვეტილებებს. ვიცო, არის რაღაც საკითხები, რაშიც თვ-

ლით, რომ მათი პასუხისმგებლობა უნდა განაწილოთ, მაგრამ პროფესია ის საკითხია, რაც, ნამდვილად, თავად უნდა აირჩიონ. თუ ვაგვიჭირდება გადაწყვეტილებების მიღება, შეგიძლიათ საქმეში ჩართოთ კარიერული კონსულტანტიც - ეს სერვისი უკვე არსებობს ჩვენს ქვეყანაში. კბილი რომ გტკივთ, სტომატოლოგთან ხომ მიდიხართ? როცა „ტკივლი“ პროფესიის არჩევას ეხება, მიმართეთ შესაბამის პროფესიონალს.

ეფექტურ რეზიუმეს რამდენად დიდი მნიშვნელობა აქვს დღეს დასაქმების ბაზარზე?

მიმოიხედეთ გარშემო, რამდენი ადამიანი გყავთ 2 დიპლომით და დაუსაქმებელი?! ძალიან ბევრი! აი, ეგ არის თვითპრეზენტაციის და გაყიდვის უცოდინრობა, როცა ადამიანი მართლაც პროფესიონალი, განათლებული, გამოცდილია, მაგრამ ვინ იცის ამის შესახებ?! მხოლოდ მან და მისი ოჯახის წევრებმა. უნდა ვისწავლოთ, როგორ ვაჩვენებთ ჩვენს ძლიერი მხარეები მომავალ დასაქმებულს. თუ ეს არ შეგიძლია, ვერ ვიქნებით კონკურენტუნარიანები. რეზიუმე არის სწორედ ის, რითაც დამსაქმებელს დავანახებთ, რამდენად მაგრები ვართ, რეზიუმეს კი სწორად შედგენა სჭირდება, მას არ უნდა ჰქონდეს ცხრილის ან უბრალო ქრონოლოგიის სახე, სადაც ჩამოწერილია, რომელ წელს სად ვიმუშავეთ და რამდენი ხნით. რეზიუმეს შექმნასაც ცოდნა უნდა და ეს ნამდვილად ავგარებს დასაქმების პრობლემას.

როგორ ვიმოგვით საკუთარი თავი კარიერასა და ცხოვრებაში?

ეგოლოგიურად, გადარჩენა და გარემოში ადაპტაცია დგას ძლიერი მხარეების დემონსტრირებაზე. ალბათ, გაგიკვირებ: „მხოლოდ ძლიერი გადარჩება“. მთავარი პრინციპი რომ აგისხნათ, დღეს თუ შეცვლით საკუთარ ძლიერ მხარეებს, ნიჭს, უნარებს და ვიპოვი ჩემთვის შესაბამისსა და სასურველ სამუშაო სფეროს, შევძლებ, ვიყო კონკურენტუნარიანი პროფესიონალი, რომელსაც წინ ვერავინ დაუდგება. თუ ჩემთვის შესაბამის ადგილას მოგვხვდება, სამუშაოზე ძლიერი კი ვერ ვიქნები. წარმოდგინეთ, მუსიკალური სმენა რომ არ მქონდეს და ოპერის მომღერლად დავიწყო მუშაობა - დაახლოებით იგივე პრინციპია. ყველა ადამიანი უნიკალურია, ყველას გვაქვს ძლიერი და სუსტი მხარეები, მთავარია, ისინი აღმოვაჩინოთ, ძლიერი კიდევ უფრო გავაძლიეროთ და ასე დავიმკვიდროთ ადგილი საზოგადოებასა და კარიერაში.

თუ ადამიანს უკვე არჩეული აქვს პროფესია, რომლითაც მუშაობს, აქვს კარგი ანაზღაურება, მაგრამ თავს ვერ გრძობს შემდგომად, რასთან გვაქვს საქმე?

ასეთი შემთხვევა საკმაოდ ხშირია და ხდება მაშინ, როცა ადამიანი თავისი ღირებულებებით თანხვედრაში ვერ მოდის პროფესიასთან. დგება მომენტები, როცა აცნობიერებს, რომ ანაზღაურებაც კარგი

აქვს, გრაფიკიც, პროფესიაც პრესტიჟულია და თითქოს საოცნებო მდგომარეობაშია, მაგრამ მინც არ არის კმაყოფილი. ეს ხდება მაშინ, როცა ჩვენი ღირებულებებით და მისიით ვერ ვემთხვევით საქმეს, რომელსაც ვაკეთებთ და აქ წამალი მხოლოდ ერთია - სფეროს შეცვლა ან დამატება, რაც არასდროს არის გვიან. ზოგადად, ბედნიერებისკენ სწრაფვა არასდროსაა გვიან, პროფესიული ბედნიერებაც ბედნიერებაა და თუ არ ხართ კმაყოფილი იმით, რასაც აკეთებთ, მიმართეთ ცვლილებებს. ადამიანები ერთხელ მოვდივართ ამქვეყნად და ვიმსახურებთ, ისე მოვიწყლოთ ცხოვრება, რომ მაქსიმალური კმაყოფილება ვიგრძნოთ.

რას ურჩევთ მათ, ვისაც „ემოციური გადაწვა“ ემართებათ და რა არის ამის გამომწვევი მიზეზი?

დგება ხოლმე ცხოვრებაში მომენტი, როცა თენდება და საწოლიდან აღდგომა არ გვიწერს, თითქოს დავივალეთ, გვგონია, რომ ყველაფერი ამაოა, აზრი არაფერს აქვს. ვერ ვხვდებით, ცვლილება გვიწერს ამ დროს თუ, უბრალოდ, დასვენება. პირველი, რაც უნდა გააკეთოთ, შესვენებაა. თუ ის დადებით შედეგს ვერ მოიტანს, შეგიძლიათ დაიწყოთ ფიქრი სიხალღეებზე, იმაზე, რატომ არ ხართ ბედნიერი. პროცესში კვლავ და კვლავ შეგიძლიათ ჩართოთ კარიერული კონსულტანტი, რომელიც შეძლებს, უმოკლეს დროში გამოვინთოთ პრობლემის მიზეზი და დაგანახოთ გამოსწორების გზები.

თუ ეთანხმებით მოსაზრებას „სამყარო იმდენს იხდის თქვენში, რამდენსაც ღირსათ“ და თუ მოუხდენია ამ ფრაზას თქვენს ცხოვრებაზე გავლენა?

იყო პერიოდი, როცა არ ვეთანხმებოდი და მეც მეგონა, რომ პროფესიონალი კი ვარ, მაგრამ ვერასდროს მოგვხვდები სასურველ პოზიციაზე - ეს ხომ საქართველოა, აქ ხომ ყველგან ნაცნობობაა, მეტს ვიმსახურებ, მაგრამ ვერ მივიღებ, რადგან ყველგან ნეპოტიზმია... ახლა როცა ამას ვიხსენებ, მეცინება. თვითონ აღმოვაჩინე საკუთარ თავში ის გამოწვევები, რაც ხელს მიშლიდა, გყოფილიყავი ის, ვინც ახლა ვარ. ვიმოგვინეს ეს პრობლემები, მათზე ვიმუშავე და ახლა, მართლაც, სამყარო ჩემში იმდენს იხდის, რამდენიც ვღირავარ და ეს ფასი დღითი დღე იმატებს.

შესაძლებლობები როგორ მოვიზიდავთ?

შესაძლებლობის გამოყენება-გამოუყენებლობა პრობლემების საკითხია, თითოეულ ჩვენგანს ხშირად ეძლევა კარგი შესაძლებლობა, თუმცა სამყარო ჩვენგან უარს იღებს ხოლმე, ვიგონებთ უამრავ მიზეზს: „ჩემი მზად არ ვარ“, „ჩემი ამის დრო არ არის“, „ჩემი ავლო მაგისტრის დიპლომი და - მერე“, „მოდი, ერთ ხარისხსაც დავიმატებ და მერე“... ცხოვრება კი მიდის და სადაღაც 35 წლის ასაკში აღმოვაჩინებ ხოლმე, რომ ვერ გავხდით კომპანიის დირექტორი, ანაღა, ვაპირებდით, არ გვაქვს საკმარისი შე-

მოსავალი, არადა, გვინდოდა. გვექნებოდა, თუ პრობლემებს სწორად დავალაგებდით. ამას ვამბობთ ორი შეილის დედა, რომელმაც არცერთ კარგ შესაძლებლობაზე არ თქვა უარი და იქამდე მივიდა, რომ შეუძლია, ახლა უკვე გაზეთის ფურცლიდან მოგაწვდინოთ ხმა.

თამაშის წესების შეცვლა თუ არის შესაძლებელი და - რა სისტემით?

ყოველთვის შესაძლებელია! ჩვენ ვცხოვრობთ გარკვეულ სტანდარტებში, გვგონია, რაღაც თავისთავად მოხდეს, არადა, თავისთავად არ ხდება. ზოგჯერ საკმარისია ერთი პატარა ნაბიჯი, ერთი პატარა ინიციატივა, რომ ადამიანმა ბევრად გაიუმჯობესოს ცხოვრება და საკუთარი თავის საუკეთესო ვერსია გახდეს. კარიერულ კონსულტანტს ამაშიც შეუძლია თქვენი დახმარება.

როგორია ერთმანეთისაგან განსხვავებულ ინდივიდებთან მუშაობის პროცესი?

თითოეული მათგანის სიტუაციაზე ინდივიდუალურად ვმუშაობ. ვაგწერთ მოქმედების სქემას და მივყავით. შევისწავლით სამუშაო გარემოს, უშუალო ხელმძღვანელის პიროვნულ მახასიათებლებს და ზუსტად ვიცით, როგორ უნდა მივუდგეთ, რომ ჩვენი მიწოდებული ინიციატივები მიიღოს და პროფესიონალიზმი დაინახოს. ეს არის დაწინაურებად და ხელფასის მომატებამდე მისასვლელი გზა, რომელიც თუ არ იცი, ერთსა და იმავე პოზიციაზე იმუშავე 7 წელი, ცხოვრება გვერდით ჩავიფრენს და 35-40 წლის ასაკში აღმოვაჩენ, რომ ოცნებების შესამდგენ ვერ ასრულებ.

ხშირად ამბობენ, ქალი თუ კარიერაში წარმატებულია, პირად ცხოვრებაში ვერ აღწევს წარმატებას ან პირიქით. თქვენ ამ სტერეოტიპს ამსხვრევთ. როგორ ფიქრობთ, გაგიმართლათ, თუ ეს თქვენი და მეუღლის დამსახურებაა?

ფიქრობ, ადამიანებს ყველაფერში ჩვენი არჩევანის და მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისი შედეგები გვაქვს. ჩემი არაჩვეულებრივი მეუღლე და ჩემი შვილების მამა, რომელიც მართლაც არაჩვეულებრივია, ჩემი არჩევანია და ყველაზე სწორი არჩევანი - ჩემს ცხოვრებაში! ჩემი თითოეული წარმატების უკან, თამამად შემიძლია ვთქვა, მისი ძალისხმევა დევს. დღეს ვინც ვარ, მის გარეშე ვერ ვიქნებოდი, ჩემი ყველაზე დიდი გულშემატკივარი და მეგობარია. მოკლედ, მისით აღფრთოვანებული ვარ და ჩემი ყველაზე დიდი წარმატება მისი ჩემს ცხოვრებაში ყოფნაა, ამის ფასი არაფერია - არც კარიერული წინსვლა, არც ჩემი საქმე, არც სტატუსი და არც არაფერი! არაფერს ექნებოდა აზრი, ის რომ არ მყოფოდა. არ მიყვარს, როცა ადამიანები რაღაცებს ბედისწერას აბრალებენ, ჩვენ თვითონ ვაშენებთ ურთიერთობებს და კარიერასაც. ყველაფერი, რაც მაქვს ან არ მაქვს, ჩემი გადაწყვეტილების შედეგია, მე ვისურვე, ვიბრძოლო, რომ მქონოდა და მე ავაშენე, ყოველდღე ვდგამ ნაბიჯებს, რომ გავხდე უკეთესი პროფესიონალი, უკეთესი დედა, უკეთესი ცოლი! თუ გინდათ, ამას ბედისწერა დაარქვით, თუ გინდათ - არჩევანი.

კიბერსივრცისა და კიბერუსაფრთხოების არსი

თამაზ მზახარიძე 27 48 94

ქედის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომათა დარბაზში, საგარეო საქმეთა სამინისტროს ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის ორგანიზებით, შეხვედრა გაიმართა თემაზე „კიბერსივრცისა და კიბერუსაფრთხოების არსი, გამოწვევები და შესაძლებლობები“.

შეხვედრას საინფორმაციო ცენტრის წარმომადგენელი აჭარის

რეგიონში ირმა გაბინაშვილი და მოწვეული სპიკერი, კიბერუსაფრთხოების ბიუროს ინფორმაციული უსაფრთხოების უფროსი მენეჯერი აკაკი შექველაძე უძღვებოდნენ.

საინფორმაციო სესიაზე ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებმა კიბერსივრცის ძირითად მიდგომებსა და ონლაინ სივრცეში არსებული პრობლემების, ასევე საფრთხეების გამკლავების მეთოდებზე დეტალური ინფორმაცია მიიღეს, - გვითხრა ირმა

თანაბარი შანსი - ტიპური და სპეციალური საბანანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისთვის

ჩვენი სტუმარია ქედის მუნიციპალიტეტის დოლოგის საჯარო სკოლის პედაგოგი ანჟელა ბერიძე. იგი ინკლუზიური განათლების მიმართული მრავალწლიანი მუშაობის გამოცდილებას გვიზიარებს

ბა მოსწავლეებში; ინკლუზიური განათლებისთვის დაკავშირებული სტერეოტიპების დამსხვრევას საზოგადოებაში; მოსწავლეებში მიმდებლობისა და მხარდაჭერის უნარის განვითარება და გამოცდილების გაზი-

განათლების შესახებ. დავსვით რამდენიმე კითხვა, მივიღეთ მცდარი პასუხები და წარგმართეთ მუშაობა სწორი ინფორმაციის გაცემის მიზნით. კერძოდ: მოსწავლეებს მივაწოდეთ ინფორმაცია, რომელიც გულისხმობდა ინკლუზიური განათლებისთვის დაკავშირებული სტერეოტიპების დამსხვრევას და სწორი ტერმინების დამკვიდრებას. ისინი დაესწრნენ აუტიზმის ცნობადობის ამაღლებასთან დაკავშირებით გამართულ ღონისძიებას, სადაც ღიად დასვეს კითხვები აუტიზმის სპექტრის შესახებ. შეხვედრას ხელმძღვანელობდა კლინიკური ფსიქოლოგი, ქვევითი თერაპევტი, აუტიზტური სპექტრის მქონე ბავშვთა პროგრამის ხელმძღვანელი „ევექსის“ კლინიკაში, ქალბატონი ანა ჩაჩუა. მოსწავლეებმა საზოგადოებაში ჩაატარეს გამოკითხვა „რა არის ინკლუზია?“ გამოკითხვას არა მხოლოდ ადგილობრივი მცხოვრებლები, არამედ სხვადასხვა ქვეყნის მოქალაქეები. უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ

მით იყო ნაჩვენები საზოგადოებაში დამკვიდრებული მცდარი ტერმინების სწორი შესაბამისობა. გვქონდა წარდგინება დაუნის სინდრომსა და აუტიზტურ სპექტრზე. მოსწავლეებმა დაამზადეს საინფორმაციო ბანერი, რომელზეც მითითებული იყო წარდგინების თემა, დრო, ადგილი. ასევე, სოციალური ქსელში გამოაქვეყნეს პოსტი და საზოგადოებას მივაწოდეს ინფორმაცია დოლოგის საჯარო სკოლაში დაგეგმილ ღონისძიებაზე. შეხვედრას დაესწრნენ მშობლები, მოსწავლეები, მოსწავლეები, თემის წარმომადგენლები და მცხოვრებლები. მოსწავლეებს მივაწოდეთ რამდენიმე სიტუაციური ამოცანა, რომელიც ემსახურებოდა ინკლუზიური განათლების არსის გაგებას. ვაჩვენებ ფილმი „როგორ ინტერვა კედელი“, რომელმაც დიდი ინტერესი და ემოცია გამოიწვია. მოსწავლეებმა გამოიტანეს დასკვნა, რომ ყველა ადამიანს შესწევს ძალა, დანაეროს ცხოვრებისეული კედელი, რომელიც მათ გარკვეულ

პირთა კონფიდენციალურობა. მოხალისეები მთელი მონდომებით ცდილობდნენ ყველა მოსწავლე თანაბრად ჩაერთოთ პროცესში.

- კლასებში რა სახელები გამოიყენებ?

- პირველ კლასში გავმართეთ აქტივობები „სიტყვის კორიანტელი“ „ანბანის ქოლგა“, რაც კითხვის, აღქმისა და სისწრაფის უნარების გაუმჯობესებაში ეხმარება ბავშვებს. მე-5 კლასში - „აქტივობა მესხეებისა და სენსორული უნარების განვითარებისთვის“. მე-6 კლასში - ინტელექტუალური თამაში: რა? სად? როდის? - სხარტი აზროვნების, კითხვის, წერის, თანამშრომლობის უნარების, ლოგიკური აზროვნების განვითარებისთვის, დანარჩენ კლასებში აქტივობა კულინარიას დაგვთმეთ. ჩვენ არ ვწყვეტთ მუშაობას და ინკლუზიური განათლების დანერგვისა და ხელშეწყობის მიზნით, მივმართავთ ყველა მოტივირებულ სპეციალურ მოსწავლეებს, ერთად გავაგრძელოთ პროექტი, რომელიც ხელს შეუწყობს მოსწავლეებში მიმდებლობის გაზრდას და იმის გაცნობიერებას, რომ განსხვავებულობა არის ნორმა, რაც ინკლუზიური განათლების ძირითადი იდეაა. ვფიქრობთ, რომ ეს პროექტი მოტივაციური გზავნილია ახალი თაობისთვის, რათა მათ უფრო მეტად დავანახოთ მხარდაჭერისა და აღიარების აუცილებლობა საზოგადოებაში. ყველა ადამიანი იმსახურებს ინკლუზიურ გარემოს, რომელსაც ვქმნით ჩვენ - ადამიანები, პირველ რიგში კი ჩვენივე მიმდებლობით და მხარდაჭერით.

- თქვენ გარდა, პროექტის ორგანიზატორები ვინ არიან?

- დარინა მალაყმაძე უკვე გათხარით. მასთან ერთად, ინკლუზიური განათლების მხარდაჭერი თაობის წევრები არიან: გიგა, ნინო, თიკა საფარბიძე, ლუკა ბედინაძე, ასლან მიქელაძე, ჯულია კოჩაძე, საბა ჭინჭარაძე, მარიზა ოსანაძე, მარიკა აბაშიძე, მარიამ დუმბაძე, მაკა ვარშანიძე.

კვლევაში მონაწილე ყველა პირი წერილობით აფიქსირებდა საკუთარ აზრს ინკლუზიის შესახებ ანონიმურობის დაცვით და ათავსებდა ყუთში, რომლის დამზადებაც წინასწარ იზრუნეს მოსწავლეებმა. ჩატარებულმა კვლევამ გვაჩვენა, რომ ნამდვილად საჭირო იყო ამ მიმართულებით მუშაობა არა მხოლოდ სკოლაში, არამედ თემში

ხალისე მოსწავლეთა მოძიება. პროექტს დავარქვით „ინკლუზიური განათლების მხარდაჭერი თაობა“. მოსწავლეთა აქტიური ჩართულობით დავგეგმეთ მრავალფეროვანი აქტივობა და დავიწყეთ პროექტზე მუშაობა, რომელიც ჩაერთო ათი მონაწილე მოსწავლე სხვადასხვა კლასიდან და რამდენიმე საგნის მოსწავლეებელი.

- რა არის პროექტის ძირითადი მიზანი?

- ცნობადობისა და მიმდებლობის გაზრდა დოლოგის საჯარო სკოლაში და თემში; მოსწავლეთა დაინტერესება ინკლუზიური განათლებით; თანაბარფუნქციონირებისა და ინკლუზიური გარემოს შექმნა სკოლაში; სოციალური უნარების განმტკიცე-

არება არა მარტო მოსწავლეებთან, არამედ საზოგადოებაში; ბუღინგის პრევენცია. აღვნიშნეთ, რომ ინკლუზიური განათლება ეს არის მიმართულება, რომელსაც შეუძლია თანაბარ პირობებში ჩააყენოს ტიპური და სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეები და მისცეს თანაბარი შანსი, მიიღონ მათ შესაძლებლობებზე მორგებული ხარისხიანი განათლება.

- მოხალისეები რამდენად იყვნენ მზად პროექტში მონაწილეობისთვის?

- სანამ უშუალოდ პროექტზე მუშაობას შევუდგებოდით, მნიშვნელოვანი იყო ის, თუ რას ფიქრობდნენ და რა ცოდნა ჰქონდათ მოხალისე მოსწავლეებს ინკლუზიური

მოსწავლეებმა კარგად გაართვეს თავი უცხოელებთან კომუნიკაციას. კვლევაში მონაწილე ყველა პირი წერილობით აფიქსირებდა საკუთარ აზრს ინკლუზიის შესახებ ანონიმურობის დაცვით და ათავსებდა ყუთში, რომლის დამზადებაც წინასწარ იზრუნეს მოსწავლეებმა. ჩატარებულმა კვლევამ გვაჩვენა, რომ ნამდვილად საჭირო იყო ამ მიმართულებით მუშაობა არა მხოლოდ სკოლაში, არამედ თემში. დაიგეგმა აქტივობა ინკლუზიური განათლების, როგორც ცნების სწორი კონტექსტში წარმოჩენისთვის. მოსწავლეებმა გარკვეული დრო დაუთმეს ბუკლეტების ხელთ დამზადებას, სადაც გაწერილი იყო ინფორმაცია ინკლუზიის შესახებ და ხაზგას-

ბარიერის უქმნის. მეტწილად, საზოგადოების მხარდაჭერით.

- რა მიზანს ისახავდა ბათუმის 26-ე სკოლაში მოხალისეების სტუმრობა?

- იქიდან გამომდინარე, რომ ინკლუზიური განათლება განსაკუთრებით მხარს უჭერს და იცავს იმ ბავშვთა განათლების მიღების უფლებას, რომლებიც საჭიროებენ მხარდაჭერას სასწავლო და ყოველდღიურ პროცესში, გადაწყვეტიეთ, თანადგომის მიზნით, ესტუმრებოდით 26-ე საჯარო სკოლას, სადაც ინკლუზიური სწავლების ცენტრია. პროექტში ჩართულმა მოსწავლეებმა წინასწარ დაგეგმეს აქტივობები სხვადასხვა კლასში სხვადასხვა საგნის მიხედვით. პროცესში დაცული იყო შუშ

ფილმის ჩვენება - სოფლის სკოლაში სინდაურსა და ჯუმუშაურში

შუახვევის მუნიციპალიტეტის სოფელ ბრილის საჯარო სკოლის დირექტორი პედაგოგები კლასგარეშე მუშაობას სასკოლო რეფორმის მოთხოვნათა შესაბამისად წარმართავენ. კლასგარეშე მუშაობის ერთ-ერთი ფორმაა ცალკეულ კლუბებთან ურთიერთობები. კლუბ „CineDoc brilis“ პროგრამის ფარგლებში, მოსწავლეებმა, პედაგოგებთან ერთად, ფილმი „ფუტკარების დედოფალი“ ნახეს. ჩვენებას კლუბის დამფუძნებლები არჩილ

ხეთაგური, ილიანა სტანცულესკუ და ტაკიძეების საჯარო სკოლის მენტორი მოსწავლეებელი შუშანა ტარიელაძე ესწრებოდნენ.

ჩვენების შემდეგ გამართა დისკუსია, რომელსაც კლუბის წევრები ლუკა და ანა ზოიძეები უძღვებოდნენ.

კლუბის ორგანიზატორებმა და პედაგოგებმა მოსწავლეებს დავალბა მისცეს, რომ ისწავლონ ფუტკართან ურთიერთობები, როგორ გამოიყენება ბაბუაწვერა მედიცინაში და სხვ.

- მოსწავლეებმა მადლიერების გრძობით დატოვეს დარბაზი. კლუბისა და მისი დამფუძნებლების საქმიანობა სასიკეთო შედეგს მალე მოგვითანს. უდავოდ მისასალმებელია ბრილის საჯარო სკოლის დირექტორის დამოკიდებულება. მათ მთის სოფელში, მცირეკონტინგენტიან სკოლაში იმაზე მეტი გააკეთეს, რასაც ქალაქების სკოლებში პრობლემად მიიჩნევენ, - გვითხრა არჩილ ხეთაგურმა.

სინდაური და ჯუმუშაური სოფელ ოლადაურის მოსაზღვრე უბნებში.

შუახვევის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მობილიზებული თანხებით ამ უბნებში რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა, თუმცა საკმარისი არ აღმოჩნდა - სინდაურში თენგიზ ქარცივაძისა და რომან ბერიძის საცხოვრებელ სახლებს მეწყრის საფრთხე ემუქრებოდა და საყრდენი კედლის ამოყვანას ითხოვდნენ, ხოლო ჯუმუშაურის უბანში არჩილ და ზვიად ფუტკარაძეების საცხოვრებელ სახლებთან საავტომობილო გზა არ მიდიოდა.

მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობამ ორივე უბნის მცხოვრებთა გასაჭირი ყურად იღო და შესაბამისად 39,6 და 27,5 ათასი ლარი გამოყო პრობლემის მოსაგვარებლად. ამ ეტაპზე, ინფრასტრუქტურული სამუშაოები აქტიურად მიმდინარეობს.

შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ

ტაკიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, საკრებულოს წევრები თენგიზ ივანაძე, ვახტანგ ფუტკარაძე და მერის მოადგილე გურამ ზოიძე მიმდინარე სამუშაოებს გაეცნენ და დადებითად შეაფასეს.

ამ ორი ობიექტზე სამუშაოებს შპს „მიზანი-2020“ ასრულებს, დასაქმებულია ადგილობრივი მოსახლეობა.

უფასო სამედიცინო აქცია - მახუნსაეთში

მახუნსაეთის ადმინისტრაციულ ერთეულში „ქირურგიის ეროვნული ცენტრის ბათუმის კლინიკა“ უფასო სამედიცინო გამოკვლევების აქცია მოაწყო. ასამდე პაციენტმა ისარგებლა კარდიოლოგის, თერაპევტის, ანგიოქირურგის, ზოგადი ქირურგის, ჰემატოლოგის, ნევროლოგის, გასტროენტეროლოგის, ენდოკრინოლოგის, რადიოლოგის, ტრავმატოლოგის და ოჯახის ექიმის მომსახურებით.

პაციენტებს ჩაუტარდათ გარკვეული ინსტრუმენტული კვლევა, მიეცათ დანიშნულება და რეკომენდაცია შემდგომი კვლევების გასაგრძელებლად.

აქციაში ჩართული იყო „ავერსი ჯგუფი“ და ექიმის დანიშნულების მიხედვით, გარკვეულ პაციენტებს, „ავერსის“ მედიკამენტები გადაეცა.

აქციის მიმდინარეობას ქედის მუნიციპ-

ლიტეტის მერის პირველი მოადგილე იმედა ვასაძე, აჭარის უმაღლესი საბჭოს ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური დაცვის საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ილია გერძაძე და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

გვერდი მოამზადა ომარ ცინაიძემ

თქაზე მუშაობა მისი სხობის განყოფილი ნაწილია

მარიამ ხითაიშვილი 27 48 93

შეუძლია მიიღოს მრავალნაირი ფორმა, აჩვენოს სამყაროს ყველა ფერი, მისი არსებობა დაიწყოს და არ დასრულდეს - ათასწლეულებს გადააბიჯოს. მიერგოს დროს და არ ჩანდეს ძველმოდური - ეს უნივერსალური მასალა თქვა

მისი დამზადების ტექნოლოგია დღემდე დიდ ინტერესს იწვევს. მატყლის დამუშავება და თქვის მომზადება საკმაოდ შრომატევადია, მაგრამ საბოლოო შედეგით უკმაყოფილო არავინ რჩება. ის შეიძლება გახდეს სამოსი: ქუდი, შარვი, პალტო, უილეთი, ფრესკაქელი, ქამარი ან იყოს მხოლოდ ფონი - დეკორაცია, ნაკეთობის დეტალი. იყოს ნაბადი, ტომარა, ხალიჩა, ცხენის ალკაზმულიობაც კი, გახდეს ხელოვნების ნიმუში, მხატვრული ტილო, გააჩნია, რას დაინახავს მასში ოსტატის თვალი.

ჩვენი სტუმარია მხატვარ-დიზაინერი **მზია გუილიშვილი**, რომელიც აჭარის ხალხური ხელოვნების სკოლაში ტრადიციული რეწვის განყოფილებას ხელმძღვანელობს.

ქალბატონო მზია, ყოველთვის ამ სფეროში მოღვაწეობდით?

- დიზაინი ჩემთვის მუდმივი ინტერესის სფერო იყო. ბავშვობაში, ბებიას დამხატვრებით, ყოველთვის ვქარგავდი, ვკერავდი ტანსაცმელს, ვაწყობდი სამკაულებს და სხვა. 15 წლის ასაკში ჩავაბარე ბათუმის სამხატვრო სასწავლებელში. ამის შემდეგ იყო თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია - ტანსაცმლის დიზაინის მიმართულებით. მას შემდეგ, უკვე 30 წელია, ჩემი პროფესიით ვმუშაობ.

როდის დაიწყოთ თქვენი ხელნაკეთი ნივთების დამზადება?

- თქვის ნაწარმზე მუშაობა დაახლოებით 15 წლის წინ დაიწყო. იმ პერიოდში თქვის პროდუქტი არცთუ ისე პოპულარული იყო, განსაკუთრებით, მშრალი თქვის ნემსით დამუშავება. დროთა განმავლობაში, ისევე როგორც დიზაინის სხვა მიმართულებებში, საკუთარი თავი ამ სპეციფიკაშიც აღმოვაჩინე. ჩემი პირველი მცდელობა თქვის ნაწარმთან დაკავშირებით იყო სხ-

ვდასხვა აქსესუარის დამზადება, მათ შორის გახლდათ კლიმტის „კონცა“, რომელიც თქაზე გადმოვიტანე. ამ ნამუშევრების საშუალებით დიდი წარმატება მოვიპოვე. ისინი საფრანგეთში გაიგზავნა და დიდი გამოფენა მოეწყო. ამ მომენტში მივხვდი, რომ თქაზე მუშაობა ჩემი პროფესიული ცხოვრების განუყოფელ ნაწილად უნდა მექცია.

თქაზე მუშაობა საკმაოდ რთული და შრომატევადი პროცესია. მასზე რატომ შეაჩერეთ აჩრევანი?

- მუდმივად სიახლეს ვეძებ, მზად ვარ გამოწვევებისთვის. 15 წლის წინ, როდესაც თბილისში თოიძის სასწავლებელში ვმუშაობდი მხატვარ-დიზაინერად, თქვა ესე თივე გამოწვევა აღმოჩნდა ჩემთვის. მიუხედავად იმისა, რომ მისი შესწავლა და მუშაობა მარტივი პროცესი ნამდვილად არ ყოფილა, იმდენად დიდ სიამოვნებას ვიღებდი და დღემდე ვიღებ, რომ გადავწყვიტე, ეს პროცესი მოკლევადიანი არ ყოფილიყო და ის ჩემი პროფესიის განუყოფელ ნაწილად უნდა მექცია.

მზა თქვას ყიდულობთ თუ თავად ამუშავებთ?

- ვყიდულობთ შედეგობა, მზა მატყლს, რომელიც მზადაა დასამუშავებლად. შემდეგ, ესაა მისი შესაბამისად, ვქმნი ხელნაკეთ ნივთებს, როგორც მშრალი, ისე სველი ტექნიკით.

რა შეიძლება იყოს თქვენის შთაგონების წყარო?

- სიყვარული. მის გარეშე ვერცერთ ნაკეთობას ვერ შევქმნიდი ისეთს, როგორც არის. თქვის შექმნის პროცესი არის ხელოვნება, ხელოვნება და სიყვარული კი ჩემთვის ერთმანეთისგან განუყოფელი ნაწილებია. ის ბუნებასთანაც გაახლოვებს და შენი სულიერი საზრდო ხდება.

ძირითადად რა ნივთებს ამზადებთ?

- ვაკეთებთ უამრავი სახის ნამუშევარს: სამკაულებს, შარვებს, ქულებს, უილეთებს, მარაოებს, ყვავილებს, სათამაშოებს, ნახატებს და სხვა.

რამდენადაა მოთხოვნა ხელნაკეთი ნივთების მიმართ?

- მოთხოვნა საკმაოდ დიდია. მოგესხენებათ, ბათუმი და, ზოგადად, აჭარა ტურისტული ადგილია, ამდენად, ტურისტების მხრიდან დანერგვებაც საკმაოდ დიდია. იგივე შემიძლია ვთქვა ადგილობრივ მოსახლეობაზე.

თქვენს ნამუშევრების რეალიზებას რამდენად ახერხებთ? გყავთ მომხმარებელი, ვინც ამა თუ იმ ნივთს იყიდვით?

- მოთხოვნა საკმაოდ დიდია. მოგესხენებათ, ბათუმი და, ზოგადად, აჭარა ტურისტული ადგილია, ამდენად, ტურისტების მხრიდან დანერგვებაც საკმაოდ დიდია. იგივე შემიძლია ვთქვა ადგილობრივ მოსახლეობაზე.

ნაკეთ ნივთებზე?

- მოთხოვნა საკმაოდ დიდია. მოგესხენებათ, ბათუმი და, ზოგადად, აჭარა ტურისტული ადგილია, ამდენად, ტურისტების მხრიდან დანერგვებაც საკმაოდ დიდია. იგივე შემიძლია ვთქვა ადგილობრივ მოსახლეობაზე.

თქვენს ნამუშევრების რეალიზებას რამდენად ახერხებთ? გყავთ მომხმარებელი, ვინც ამა თუ იმ ნივთს იყიდვით?

- მოთხოვნა საკმაოდ დიდია. მოგესხენებათ, ბათუმი და, ზოგადად, აჭარა ტურისტული ადგილია, ამდენად, ტურისტების მხრიდან დანერგვებაც საკმაოდ დიდია. იგივე შემიძლია ვთქვა ადგილობრივ მოსახლეობაზე.

ნოდარ მიქელაძის ნახატების გამოფენა

თამაზ მზახაშვილი 27 48 93

დოლოგის ადმინისტრაციული ერთეულში ფოლკლორული საღამო გაიმართა, რომელსაც ქედის მუნიციპალიტეტის მერი როლანდ ბერიძე ესწრებოდა

საღამო გაიხსნა მხატვარ ნოდარ მიქელაძის ნახატების გამოფენით. წარმოდგენილი იყო მხატვრის როგორც ძველი, ისე ახალი ნამუშევრები, ეთნოგრაფიული და ხელნაკეთი ნივთები.

ფოლკლორულ ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ სასოფლო კლუბის ხელმძღვანელები, ხელოვნების, პოეტები, პედაგოგები, დოლოგის მკვიდრნი და მოწვეული სტუმრები.

საღამო ადგილობრივმა მომღერლებმა, მახუნცეთის კულტურის

სახლთან არსებულმა ქალთა კვარტეტმა და მეჭიბონე თემურ არქენაძემ მუსიკალური ნომრებით გაალამაზეს.

უკრაინა

ჩვენი გამარჯვების შემდეგ მშვიდობაზე ვოცნებობთ, - განაცხადა უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ იაპონიაში, „დიდი შვიდეულის“ სამიტის ფარგლებში გამართულ პრესკონფერენციაზე. უკრაინის პირველი პირის თქმით, ის ჰინოხიში იმყოფება, რათა მსოფლიო მოსამხარეთო უკრაინის მოწოდება ერთიანობისკენ. ზელენსკის თქმითვე, „რუსეთმა გათელა ყველაფერი, რაც ცივილიზებულია“. ვოცნებობთ ტერიტორიების დაბრუნებაზე, ისევე როგორც დავიბრუნებთ ჩრდილოეთ ტერიტორიებს, რომლებიც რუსეთის მიერ იყო ოკუპირებული, უნდა დავიბრუნოთ ჩვენი აღმოსავლეთი და სამხრეთი ტერიტორიები. ჩვენ ვოცნებობთ რუსეთის ტყვეობაში მყოფი ჩვენი ხალხის დაბრუნებაზე, - განაცხადა ზელენსკიმ.

უკრაინის დამცველებმა ბანკნუტთან, ზოგიერთ ტერიტორიაზე დაახლოებით 200 მეტრით წინ წაიწიეს, - ამის შესახებ უკრაინის შეიარაღებული ძალების აღმოსავლეთ სარდლობის პრესსპიკერმა სერჟი ჩერევატიმ განაცხადა. „ბანკნუტი ოკუპანტის პრიორიტეტულ სამიზნედ რჩება, ისინი ცდილობენ მთელი ქალაქი თავიანთი კონტროლის ქვეშ მოაქციონ. კვირის განმავლობაში, ჩვენი ქვედანაყოფები იქ, სადაც შესაძლებლობაა, სადაც დანაკარგების დიდი რისკი არ არის, წინ მიიწევენ, კონტრშეტევას ახორციელებდნენ. ამ დღეებში, ზოგიერთ ტერიტორიაზე დაახლოებით 200 მეტრით წინ წაიწიეს“, - განაცხადა სერჟი ჩერევატიმ. შეგახსენებთ: 21 მაისს, კერძო სამხედრო კომპანია „ვაგნერის“ ხელმძღვანელმა ევგენი პრიგოჟინმა განაცხადა, რომ „ვაგნერის“ დაქირავებულმა მებრძოლებმა ბანკნუტი აიღეს.

უკრაინის თავდაცვის ძალებმა დნეპროპეტროვსკის ოლ-

ქის თავზე 4 ფრთოსანი რაკეტა და 15 უპილოტო საფრენი აპარატი გაანადგურეს, - ამის შესახებ ოლქის სამხედრო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა სერგეი ლისაკმა „ტელეგრამ“ არხზე დაწერა. მის ინფორმაციით, თავდასხმის შედეგად დნეპრის რაიონში სამაშველო განყოფილების რამდენიმე შენობა დაზიანდა და 27 წლის მამაკაცი დაშავდა. „ორი ხანძარი გაჩნდა, რომლებიც უკვე ლიკვიდირებულია. განადგურდა 10-ზე მეტი სატვირთო და მსუბუქი ავტომობილი, დაზიანდა ადგილობრივი სპეცტექნიკა, 25 კერძო ავტომობილი და 2 ავტობუსი“, - განაცხადა ლისაკმა. მისი თქმით, რუსებმა ასევე დაარტყეს კერძო საწარმოს დნეპრში, რის შედეგადაც 3 შენობა დაზიანდა, სინელიკოვის რაიონში კი თავდასხმის შედეგად 7 ადამიანი დაშავდა. „დაზიანდა 3 კერძო სახლი და 9 საცხოვრებელი კორპუსი, ასევე საბავშვო ბაღი, მღაზეები და ადმინისტრაციული შენობები“, - განაცხადა დნეპროპეტროვსკის ოლქის გუბერნატორმა.

რუსეთი, დიდი ალბათობით, უკრაინაზე დარტყმების განხორციელების მიზნით, ახალ „ელიტარულ“ ავიაჯგუფს ქმნის, - ამის შესახებ გაერთიანებული სამეფოს თავდაცვის სამინისტროს დაზვერვის სამსახურზე დაყრდნობით მომზადებულ ანგარიშშია აღნიშნული. უწყების ცნობით, ქვედანაყოფი სახელწოდებით „შტორმი“, სავარაუდოდ, მოიცავს Su-24 FENCER და Su-34 FULLBACK ტიპის გამანადგურებელ ბომბდამშენების მინიმუმ ერთ ესკადრონს და თავდასხმის ვერტიკალური ესკადრონს. „ერთმანეთისგან ტიპების ნახავი მიანიშნებს, რომ გუგუს სახელწოდებით თავდასხმის მისიებში მთავარი როლი ექნება“, - აღნიშნულია ანგარიშში. უწყებაში აცხადებენ, რომ სანდო რუსული მედიის ცნობით, რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს სურს, მოიზიდოს მაღალკვალიფიციური მფრინავები დიდი ანაზღაურების შეთავაზებით და

პენსიაზე გასული ბიოლოგები დაიქირაოს. „გუგუს შექმნა ხაზს უსვამს რუსების შეფასებას, რომ მათმა რეგულარულმა საშაერო ძალების ესკადრონებმა სერიოზულად ვერ შეძლეს უკრაინის პოზიციებზე საშაერო თავდასხმების განხორციელების ძირითადი ფუნქციის შესრულება“, - აღნიშნულია ანგარიშში.

ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენელი საგარეო პოლიტიკისა და უსაფრთხოების საკითხებში უოლტერ ბორელი იმედოვნებს, რომ უკრაინისთვის F-16-ების გადაცემა მალე დაიწყება. ამის შესახებ მან ბრიუსელში, ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრთა საბჭოს სხდომის დაწყებამდე განაცხადა. ბორელი მიესალმა უკრაინისთვის თანამედროვე მოიერიშე თვითმფრინავების მიწოდების გადაწყვეტილებას და აღნიშნა, რომ ქვეყნის თავდაცვის ძალების ეს სჭირდება. „ბიოლოგების მომზადება უკვე დაწყებულია და იმედოვნებ, რომ მალე შევძლებთ, უკრაინის ეს იარაღი მივაწოდოთ“, - აღნიშნა მან. დიდმა ბრიტანეთმა საერთაშორისო კოალიციის შექმნა გამოაცხადა, რომელიც მიზნად ისახავს უკრაინელი მფრინავების მომზადებას მეოთხე თაობის გამანადგურებლებზე, მათ შორის F-16-ზე. კოალიციაში უკვე შედის დიდი ბრიტანეთი, ნიდერლანდები, ბელგია, დანია, შვედეთი და პორტუგალია. თერთმე სახლმა ასევე დაადასტურა, რომ უახლოეს თვეებში შეერთებული შტატები და მოკავშირეები განიხილავენ, როდის და რა რაოდენობით F-16-ს მიიღებს უკრაინა. უკრაინის შეიარაღებული ძალების საშაერო ძალების წარმომადგენელმა იური ივანატა განაცხადა, რომ F-16-ების მიღების შემდეგ უკრაინა ომს მოიგებს.

მოამზადა ნაირა ფუტყარაძემ

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარიანა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიკი</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ აგებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარედაქციო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რედაქციის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.</p>	<p>გამომცემი - შპს</p> <p>«ბანკიი აპარა და ალპარიი»</p> <p>კოორდინირებული მომსახურება - შპს «კოლორ პრინი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაღდაძის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, ბრიგოვოვოს ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>აიწყო და აკაპალონა</p> <p>გაზეთი აპარისი ქ. მ. ცენტრი</p> <p>დასაბავშვო ხელმოწერა 22/05/23, 22 ა. ს.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>გამუკა პერიკი</p>
--	---	--	--	--	---

სცენაზეა უმუშევარი სელფნება

მანანა პიძიშვილი 598 24 94 97

ბათუმის ვახტანგ ჭავჭავაძის სახელობის კლასიკური ბალეტის სკოლის (დირექტორი - ირმა მსხალაძე) აღსაზრდელებმა თანაქალაქელები ულამაზეს სანახაობაზე - საანგარიშო-გამოსაშვებ კონცერტზე მიიწვიეს, რომელიც, ტრადიციულად, მაისის ბოლოს იმართება

ამ სკოლის აღსაზრდელები ბოლო რამდენიმე წელია მნიშვნელოვან წარმატებებს აღწევენ როგორც საქართველოში გამართულ კონკურსებსა თუ ფესტივალებზე, ისე უცხოეთში. სკოლა საანგარიშო-გამოსაშვებ საღამოზე ყოველთვის არაერთი სიახლითა და აუცილებლად, საპრემიერო ჩვენებითაა წარმოდგენილი. ამჯერად კონცერტზე - „ქორეოგრაფიული მინიატურები“ ის ნომრები შესრულდა, რაც ლატვიაში კონკურს-ფესტივალზე ჰქონდათ წარდგენილი. ეს იყო ცალკეული მინიატურები და ვარიაციები მსოფლიოში ცნობილი კომპოზიტორების საბალეტო სპექტაკლებიდან. ამას გარდა, სცენაზე პირველად გამოვიდნენ მოსამზადებელი ჯგუფის პატარა აღსაზრდელები (პედაგოგი - ელენორა არჩაია-გაგუა) და კონცერტი, ტრადიციულად, მათი გამოსვლით დასრულდა.

აუცილებლად უნდა ვახსენოთ ბალეტის სკოლის წლებიდანვე ხელშეწყობილი წარმატება - კონკურს-ფესტივალიდან „რივის ვაზაფხული 2020-2023“ სკოლა სპეციალური გრანტით - „პრინციპალ ბალერინა“ დაგვიბრუნდა. ამას გარდა, ყველა ნომინაციაში (კლასიკური, თანამედროვე, სახასიათო), სხვადასხვა ასაკობრივი კატეგორიის გათვალისწინებით, არაერთი საპრიზო ადგილი დაისაკუთრა.

ეს ერთადერთი ქორეოგრაფიული სასწავლებელია ჩვენს რეგიონში, სადაც მსურველი ბალეტის მსახიობის პროფესიას ეუფლება. დღესათვის სკოლაში 130-ზე მეტი მოსწავლეა 9 კლასში. სკოლაში ასწავლიან პროფილურ საგნებსაც - უპირველესად, კლასიკურ და სახასიათო ცეკვას, მსოფლიოს ხალხთა ცეკვებს, თანამედროვე ბალეტს (მოდერნი), ასევე, ისწავლება ქართული ცეკვა. აქ თეორიულ საგნებ-

საც შეისწავლიან, როგორცაა მსახიობის ოსტატობა, თეატრისა და ბალეტის ისტორია, ეთიკა და ეს-

რომ მოსწავლეებმა ყველაზე მეტი კლასიკური ნომერი წარმოადგინეს, რითაც სკოლამ გაამართლა თავისი

თეტიკა, გრიმის ხელოვნება. პირველიდან მეხუთე კლასის ჩათვლით ისწავლება ფორტეპიანოზე დაკვრა. აქ არა მხოლოდ სწავლებაა უფასო, ყველაფერს სახელმწიფო აფინანსებს.

რიგაში ბათუმელი მოცეკვავები მეორედ მიიწვიეს, პირველად - 2018 წელს. მაშინ ჟიურის შემადგენლობაში ჩვენი პრინციპალერინა ნინო ანანიაშვილი გახლდათ (წელს ამერიკაში გასტროლის გამო ვერ ჩავიდა) და მან პირადად გადასცა ჩვენს ბალერინებს კონკურსის სპეციალური პრიზი „სვაროვსკის გედი“, რომელსაც სკოლაში სიამყით ინახავენ.

როგორც აღვნიშნეთ, საანგარიშო-გამოსაშვებ კონცერტს ეს სკოლა ყოველწლიურად ატარებს, თუმცა, პანდემიის გამო, ბოლო ორი წელი არ გამართულა. წლებიდანვე ის საღამო იმით იყო გამორჩეული,

სახელი - კლასიკური ბალეტის სკოლა. რა თქმა უნდა, სახასიათო ცეკვებიც შესრულდა მსოფლიოს საბალეტო სპექტაკლებიდან, წარმოდგენილი იყო ქართული ნომრები, რომლებიც ასევე ძალიან უყვარს მაყურებელს. საანგარიშო კონცერტზე ის კურსდამთავრებულებიც გამოიყვანეს (ქრისტინა მახარაძე და ელისაბედ რომანაძე), რომელთა გამოშვების დროს, პანდემიის გამო, კონცერტი არ ჩატარებულა. წელს პედაგოგი ელენორა არჩაია-გაგუას მოსწავლეების გამოშვება - მხოლოდ ორი მოსწავლე ამთავრებს და აქ ეს ჩვეულებრივი მოვლენაა. თავიდან ბევრი მოდის, მაგრამ შემდეგ ყველა ვერ ახერხებს, დატვირთულ გრაფიკს აუწყოს ფეხი და სკოლაში ყველაზე ძლიერები რჩებიან. ამჯერად სკოლას ამთავრებენ ელენე კარაკეშიშვიანი, რომელმაც რიგაში, ნომი-

ნაციაში „თანამედროვე ცეკვა“ მესამე ადგილი აიღო და ნინო სურმანიძე (პედაგოგი - ელენორა არჩაია-გაგუა).

იმ საღამოს სცენაზე 7-წლიდან დაწყებული 15 წლის ასაკამდე, 130

ლია, მაგრამ ის, რაც დღეს ვნახეთ, ნამდვილად გამორჩეული და ისეთია, რომლის ნახვაზე უარი არასოდეს უნდა ვთქვათ. ეს არის მაღალი ხარისხის ხელოვნება. ამის დამამტკიცებელი კი ისაა, რომ აღ-

მოსწავლე იდგა. სულ ცხრა კლასი იღებდა მონაწილეობას. მოსწავლეებმა 26 საბალეტო ნომერი წარმოადგინეს - კლასიკური, სახასიათო, თანამედროვე და ქართული.

მოცეკვავები ყოველწლიურად ულამაზესი კოსტიუმებით გამოდიან, რომლის დიზაინერ-შემსრულებლები მზია ჩიკვაიძე და ირინე გოგუაძე არიან. დაახლოებით 150 კოსტიუმი შეიკრა.

სცენაზე ვიხილეთ პედაგოგების - ელენორა არჩაია-გაგუას, ნატალია მარტიროსიანის, ეკატერინე დლონტის, ანი ფირცხალაიშვილის, სალომე კოკოტაშვილის, მარიკა სიხარულიძის, მზია ფუტკარაძის აღსაზრდელები.

- ქალაქში არაერთი ხელოვნების კერა გვაქვს, მათ შორის, ბათუმის დრამატული, თოჯინებისა და მოზარდ მაყურებელთა თეატრები, ქორეოგრაფია ხომ სასწაუ-

საზრდელები ყოველთვის მონაწილეობენ სხვადასხვა მაღალი დონის საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში. დღესაც გენიალური საღამო იყო, ყველაფრით გამორჩეული, - აღნიშნა აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე აკაკი ძნელაძემ.

ხალხით გადაჭედილ დარბაზში გამოსვლა ყოველთვის სასიამოვნოა. მაყურებელი ტაშით აჭილდოვებდა თითოეულ ნომერს, ბოლოს კი ფეხზე ამდგარი დიდხანს უკრავდა ტაშს მოცეკვავებს, რაც მათ ნამდვილად დაიმსახურეს. ამ გამოსვლით გაამართლეს რიგაში მიღებული დიდი ჯილდო, ეს კი მთელი კოლექტივის დამსახურებაა, თითოეული იმ ადამიანის, ვინც თავდაუზოგავად შრომობდა და ამ წუთებისთვის მთელი წელი ემზადებოდა.

თეატრზე მუშაობა მისი სხოვრების განუყოფელი ნაწილია

მე-7 გვირგვინი

- ზომების მიხედვით, რა დრო სჭირდება ერთ ნივთს და რა სიხშირით ქმნით ახალ ნამუშევრებს?

- გააჩნია ნამუშევარს და სირთულეს. შესაძლოა, რამდენიმე საათში დავასრულო ან რამდენიმე დღე დამჭირდეს. სიხშირეც ინდივიდუალურია.

- არსებობს საფრთხე, რომ წინასწარ გაზრდილი ესკიზი ან კონტური დაირღვეს?

- არსებობს, თუმცა, ძირითადად, სველი ტექნიკის შემთხვევაში, მშრალ ტექნიკაში - არა.

- რა ემოციას იწვევს თქვენთვის ნამუშევრები თქვენში?

- ჩემი ნამუშევრების ყურების დროს უსასრულობის შეგრძობა მეუფლება. როდესაც ერთ ნამუშევარს ვაკვირდები, ჩემს გონებაში უკვე ახალი იქმნება და ასე გრძელდება უსასრულოდ. წინა ნამუშევარი მომდევნოს მოტივაციაა.

- მატყლის ფერების არჩევანი დიდი?

- დიახ, საკმაოდ მრავალფეროვანი არჩევანია. მოიპოვება როგორც ბუნებრივი ფერები, ასევე, შეღებილი.

- გამოფენებში თუ მონაწილეობთ?

- საკმაოდ ხშირად. პირველი მასშტაბური გამოფენა 2001 წელს ჩატარდა თბილისის სამხატვრო აკადემიაში და მას შემდეგ, აქტიურად ვმონაწილეობ გამოფენებში. მათ შორის ბოლო პერიოდში მქონდა ძმები ნობელის სახელობის ტექნოლოგიურ მუზეუმში გამოფენის სერიაები.

- რა გეგმები გაქვთ?

- ჩემი სამომავლო გეგმები თექვსმეტი დაკავშირებით ითვალისწინებს ჩვენებას, სადაც წარმოადგენილი იქნება თქვენი შექმნილი ტრადიციული სამოსი თავისივე აქსესუარებით.

კომენტარი ვთხოვეთ ჩვენს კოლეგას, გაზეთ „აჭარის“ ყოფილ ჟურნალისტს, აჭარის უმაღლესი საბჭოს მასმედია და საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის უფროს სპეციალისტ მანანა მიშელაძეს, რომელიც ქალბატონი მზიას მოსწავლეა და, როგორც თავ-

ვალ გვითხრა, სიამოვნებით შეისწავლა თეატრზე მუშაობა.

- ჩემს ოჯახში დღესაც გვაქვს ბებიის, მამიდის ხელით ნაქსოვი ხალიჩები, ფარდაები, ნაქარები, თქვენი დამზადებული ნივთები. საოცარი ფერები და ქართული ორნამენტები მათზე. ყოველთვის მინდოდა მესწავლა ამ ყველაფრის თავად დამზადება, თუმცა, როცა ამის სურვილი გამიჩნდა, უკვე სტუდენტი ვიყავი, თანაც სიმორისა და დროის გამოც, ყოველთვის ვერ ვახერხებდი ბებიასთან და მამიდასთან

ჩასვლას. მერე ორივე გარდაიცვალა და სურვილიც სურვილად დარჩა. თქვის შემსწავლელი კურსის დაარსების თაობაზე სრულიად შემთხვევით ვიგეგმე. ხალხური ხელოვნების სკოლის დირექტორმა ვახტანგ ბერიძემ დიდი სტიმული მომცა საამისოდ, დავრეგისტრირდი, გავიარე ყველა შესაბამისი პროცედურა და... ასე აღმოჩნდა ქალბატონი მზია ბუილილიშვილთან. სასწავლებლის სამყაროა ოთახში, სადაც ქალბატონი მზიაა. მიუხედავად იმისა, რომ თქვის დამზადება დიდ

ძალისხმევას მოითხოვს და საკმაოდ შრომატევადია, მზია მოსწავლეული და მთლიანად, სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლები გეხმარებიან, დაძლიო სირთულეები. მე, ქალბატონმა მზიამ, ჩემს ასაკშიც კი, მიუხედავად ჩემი ცხოვრების დატვირთული რიტმისა, მასწავლა, როგორ შეიძლება გადაღლილიც კი არ გრძობდე დაღლას, რომ თუ მოინდომებ, ეს გრძობა შეიძლება სტიმულად აქციო. იმისთვის, რომ შექმნა ახალი, განსხვავებული რამ, რაც ადამიანებს გაახარებს. უამრავ საოცარ ადამიანს შეგხვედრივარ ჩემი პროფესიის წყალობით, თუმცა გამოაცა მზია ბუილილიშვილმა - მასთან იმ სამყაროში ხარ, სადაც მხოლოდ ხალხის, სილამაზე, სიკეთე და ის განწყობაა, რომელიც გამოუდგებელი გიზიდავს. მადლობა მინდა გადავუხადო მთლიანად ხალხური შემოქმედების სკოლას, მის ადმინისტრაციას, რომელიც დიდ ქართულ საქმეს აკეთებს.